

ستاد کمک به سیل زدگان
دانشگاه شهید چمران اهواز

سیل نامه

دانشگاه شهید چمران اهواز
فروردین ماه ۱۳۹۸

همیاری دانشگاهیان در کاهش رنج های سیل زدگان خوزستان

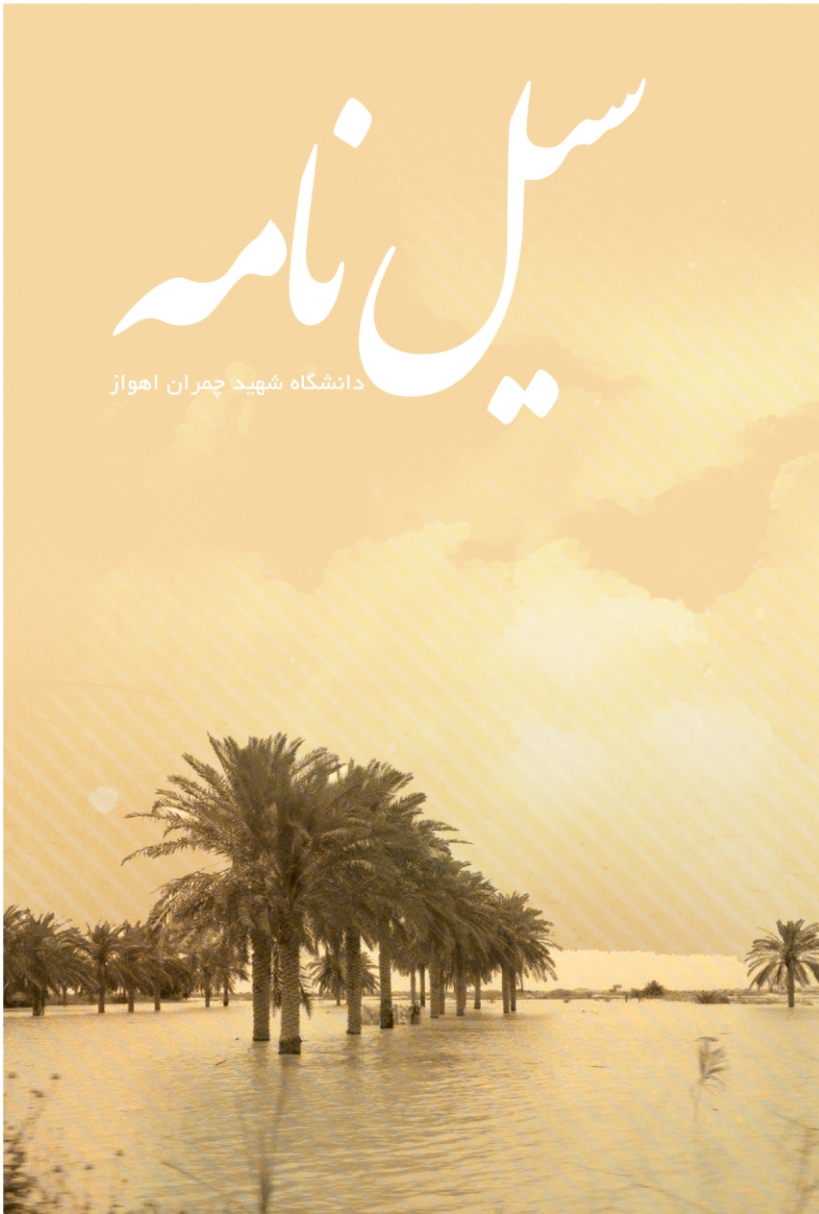
- همیاری در درمان دام ها و پایش سلامت آنها
- مشاوره در امور کشاورزی
- مشاوره های روان شناختی، مشاوره برای مدیریت بحران و پیشگیری از بحرانهای پیش رو
- همیاری در برپایی اردوگاه های سیل زدگان و توزیع کمک های نقدی و غیر نقدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپین نامہ

دانشگاه شهید چمران اهواز

به باور بسیاری از کارشناسان بیشترین خسارات وارده در پی خشک‌سالی‌های اخیر در استان خوزستان به محیط‌زیست و بخش کشاورزی استان وارد شد.

باگذشت بیش از ۱۰ سال از بروز پی‌درپی پدیده خشک‌سالی در استان خوزستان و خسارات بسیاری که به بخش‌های مختلف استان به ویژه در بخش کشاورزی شهرهای پایین‌دست استان وارد شد، کمتر مسئول و کارشناسی در استان به این مسئله می‌اندیشید که بار دیگر کشور با موجی از بارش‌هایی مواجه شود که در نتیجه‌ی آن سیل‌های ویرانگر بخش‌هایی از کشور را تحت تأثیر قرار دهد.

به باور بسیاری از کارشناسان بیشترین خسارات وارده در پی خشک‌سالی‌های اخیر در استان خوزستان به محیط‌زیست و بخش کشاورزی استان وارد شد؛ خشک شدن تالاب‌ها، کاهش آورد رودخانه‌ی کارون و بحرانی شدن وضعیت بزرگ‌ترین رودخانه‌ی قابل کشتی‌رانی کشور، وضعیت نامساعد رودخانه و سد کرخه، از بین رفتن چندین هزار نفر نخل در استان به دلیل شور شدن یا نبود آب در پایین‌دست استان، ممنوعیت کشت در فصول مختلف و... بخشی از خسارت‌های وارد شده به استان در پی بروز چندین ساله این پدیده در استان بود.

با شدت گرفتن بارش‌ها از ابتدای امسال در استان‌های نیمه غربی کشور، خوزستان نیز از این پدیده متأثر شد؛ حل مشکلات زیست‌محیطی استان، سیراب شدن رودخانه‌ها، پر شدن تالاب‌ها از آب و جان دوباره در کالبد نیمه‌جان کارون قسمت زیبای این نعمت الهی است؛ اما ماجرای روی دیگری نیز داشت و افزون بر بارش‌های صورت گرفته در استان ورود سیلاب از استان‌های بالادستی موجب بروز سیل در خوزستان شد که تا امروز نیز استان متأثر از این پدیده است و به عقیده بسیاری از اعضای هیئت علمی و کارشناسان، پیامدهای این پدیده تا مدت‌ها استان را متأثر خواهد کرد.

همواره در شرایط بحرانی و رخداد‌های طبیعی که جامعه به لحاظ روانی دچار تنش‌های فراوانی می‌شود، اظهار نظرهای کارشناسانه جامعه‌ی علمی بخش مهمی از این تنش‌ها را کاهش داده و به دلیل علمی بودن، اظهار نظرها مورد توجه مردم نیز قرار گرفته است. از این رو دانشگاه شهید چمران اهواز به عنوان قطب علمی جنوب غرب کشور از زمان بروز سیل در استان خوزستان با تشکیل ستاد مدیریت بحران، افزون بر خدمات‌رسانی به مردم که با همیاری دانشجویان، کارکنان و اعضای هیئت علمی در قالب تشکیل کارگروه‌های مختلف در

دانشکده‌ها صورت پذیرفت، تلاش کرد افزون بر ارائه کمک به مردم سیل‌زده برای کاهش خسارات بیشتر، راهکارهای اجرایی به مسئولان ارشد استان ارائه دهد.

تشکیل نشست شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه در قالب سه کارگروه آب و محیط‌زیست، اقتصاد و فرهنگی و اجتماعی، اعزام دانشجویمان به مناطق سیل‌زده، مداوای رایگان دام‌های سیل‌زده‌گان در دانشکده‌ی دامپزشکی و اعزام گروه‌های درمانی به مناطق سیل‌زده، تشکیل کارگروه مداخله‌های روان‌شناختی در بحران با حضور استادانی از دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی و ارائه خدمات به سیل‌زده‌گان در محل اردوگاه‌ها، اهدای یک تا ۱۰ روز از حقوق کارکنان و اعضای هیئت علمی برای کمک به سیل‌زده‌گان، تشکیل گروه‌های بررسی سیل‌های اخیر و کاهش آسیب‌های بیشتر در دانشکده‌های دانشگاه و... تنها بخشی از کمک‌های جامعه دانشگاهی است و بی‌گمان این همکاری‌ها و مساعدت‌ها همچنان تا پایان مشکلات ناشی از این رخداد ادامه خواهد داشت.

دکتر خواجه؛

جامعه‌ی دانشگاهی شهید چمران اهواز در کنار مردم سیل زده خوزستان است

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: گروه‌های امدادرسانی تشکیل شده از اعضای هیئت علمی و دانشجویان این دانشگاه از زمان رخداد سیل‌های اخیر در استان خوزستان برای کمک به سیل‌زدگان در کنار آن‌ها بوده‌اند.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر غلامحسین خواجه در این باره بیان کرد: از روزهای نخست نوروز امسال و در پی بروز سیل در استان خوزستان که مناطق پایین‌دستی استان را تحت تأثیر قرارداد، ستاد بحران دانشگاه نیز برای پیش‌گیری از حوادث احتمالی و همچنین کمک به مردم سیل‌زده تشکیل شد.

وی بیان کرد: پس از تشکیل ستاد بحران کار گروه‌هایی تشکیل تا جامعه دانشگاهی بتواند در حد توان در خدمت مردم سیل‌زده باشد که این مهم نیز تاکنون به همت دانشگاهیان انجام شده است. رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز از کمک‌های مالی اعضای هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان به مناطق سیل‌زده استان خوزستان خبر داد و افزود: اعضای هیئت علمی و کارکنان دانشگاه از یک تا ۱۰ روز حقوق خود را به سیل‌زدگان اهدا کردند. علاوه بر این با واریز کمک‌های نقدی خود به حسابی که برای جمع‌آوری این نوع کمک‌ها افتتاح گردیده است تاکنون بالغ بر ۷۰۰ میلیون ریال واریز نمودند؛ ضمن اینکه دانشگاه با جمع‌آوری کمک‌های

غیر نقدی استادان و کارکنان نسبت به تحویل آن به هلال احمر اقدام نموده است.

خواجه، ادامه داد: به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز سامانه‌ای برای ثبت‌نام و اعزام دانشجویان داوطلب برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان ایجاد شد که تاکنون شمار زیادی از دانشجویان در این سامانه ثبت‌نام کرده و در اردوگاه‌های استقرار سیل‌زدگان و مناطق در حال خدمات‌رسانی هستند.

وی با اشاره به اعزام گروه‌های دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز به مناطق سیل‌زده، اضافه کرد: همچنین دانش‌کده‌ی دامپزشکی دانشگاه از روز نخست شروع به کار در سال جدید با توجه به وضعیت سیل‌زدگان ویزیت دام‌های این افراد را رایگان اعلام کرد که مورد استقبال نیز قرار گرفت و روزانه تعداد بسیاری دام برای مداوا به بیمارستان دانشکده آورده می‌شود.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، تصریح کرد: از سوی دیگر نیز گروه‌هایی از اعضای هیئت علمی و دانشجویان دانشکده‌ی دامپزشکی به مناطق سیل‌زده رفته و به مداوای رایگان دام‌ها مشغول هستند.

خواجه در خصوص تشکیل گروه‌های مشاوره‌ای و روان‌شناختی برای حضور در اردوگاه‌های استقرار سیل‌زدگان گفت: با توجه به اینکه در جریان سیل‌های اخیر بسیاری از روستاهای تحت تأثیر این رخداد تخلیه و مردم برای اسکان به اردوگاه‌ها منتقل شده‌اند مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز تصمیم گرفت در فراخوانی از روان‌شناسان و مشاوران استان با همکاری انجمن مشاوران ایران، نسبت به ارائه خدمات مشاوره و روان‌شناختی اقدام نماید و در حال حاضر گروه‌های مشاوره و روان‌شناختی دانشگاه هر روز با حضور در مناطق سیل‌زده نسبت به ارائه این‌گونه خدمات اقدام می‌نمایند.

وی، اظهار کرد: همچنین از سوی دفتر مشاوره امور رئیس دانشگاه در امور بانوان و خانواده کارگاه آموزشی نقش زنان در خانواده برای مقابله با بحران برای بانوان شاغل دانشگاه برگزار شد که مورد استقبال نیز قرار گرفت و پس‌از این کارگاه نیز اقامتی برای کمک به سیل‌زدگان اهدا گردید.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز در بخش دیگری از صحبت‌های خود از تشکیل دو کارگاه مداخله در بحران با هدف التیام‌بخشی به رنجهای روحی و روانی سیل‌زدگان استان و با

وی، ادامه داد: دانشکده‌ی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با توجه به مرتبط بودن حوزه کاری این دانشکده با مسائل پیش آمده با تشکیل کارگروه‌های مختلف طرح‌هایی را برای کاستن از آسیب سیل‌های اخیر در اختیار متولیان امر قرار داده است.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطر نشان کرد: مقرر شد سیل‌نامه معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه نیز طرح‌ها و پایان‌نامه‌های مرتبط با سیل اخیر را با اولویت در دستور کار شورای پژوهش و فناوری دانشگاه قرار دهد. ضمن اینکه در راستای اجرای دستور دکتر روحانی ریاست محترم جمهوری همکاری‌های لازم با کارگروه‌های تشکیل شده در دانشگاه تهران صورت پذیرد. همچنین مقرر شد که کنفرانس مدیریت سیل‌های اخیر نیز دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شود.

خواجه در پایان گفت: دانشگاه از ابتدا در کنار مسئولان و مردم سیل‌زده استان خوزستان بوده و تلاش خواهیم کرد تا زمان رفع مشکلات تمامی ظرفیت‌ها و امکان‌های دانشگاه در اختیار آن‌ها باشد.

شرکت دانشجویان رشته‌ی روان‌شناسی این دانشگاه خبر داد. خواجه، گفت: تشکیل نشست‌های تخصصی کارگروه آب و محیط‌زیست، کارگروه اقتصاد و توسعه و کارگروه امور فرهنگی و اجتماعی در قالب شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز از روزهای نخست امسال توانسته است در بررسی مسائل مرتبط با سیل‌های اخیر بسیار مؤثر و راهگشا باشد.

وی، اظهار کرد: همچنین دکتر غلامی وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری بر در اختیار قرارداد تمامی امکانات دانشگاه برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان و استفاده از ظرفیت هیئت علمی دانشگاه برای همفکری با مسئولان استانی تأکید بسیاری داشتند و در هفته‌ی گذشته دکتر برومند معاون پژوهش و فناوری و دکتر نظر پور معاون اداری و مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با حضور در دانشگاه ضمن نشست با اعضای هیئت علمی برای بررسی آخرین وضعیت سیل‌های اخیر استان بازدیدهایی نیز از بخش‌های مختلف دانشگاه که منتهی به ساحل رودخانه کارون است، داشتند.

رئیس ستاد بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، اضافه کرد: همچنین در دیدار معاونین وزارت علوم با استاندار خوزستان، دکتر شریعتی تأکید کردند که تدوین طرح مدیریت جامع تغییر اقلیم خوزستان توسط دانشگاه تدوین شود.

خواجه، عنوان کرد: به‌منظور بررسی وضعیت استان خوزستان در پی بروز سیل‌های اخیر نیز نشست شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه با حضور دکتر غلامرضا غفاری معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دانشگاه شهید چمران اهواز، برگزار شد.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، بیان کرد: همواره در جامعه نظرات استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه به دلیل سابقه علمی آن‌ها از جایگاه مهمی برخوردار بوده است و از ابتدای امسال نیز اعضای هیئت علمی دانشگاه تلاش کرده‌اند با مصاحبه‌ها و ارائه نظرات کارشناسی علاوه بر کمک به مسئولان توانسته‌اند بخش از بار روانی تحمیل شده بر جامعه و مردم را کاهش دهند.

خواجه، افزود: با هدف کاهش مشکلات سیلاب اخیر در استان خوزستان جلسات متعددی نیز در دانشکده‌ی علوم زمین و با حضور نمایندگان سازمان‌های مرتبط برگزار شد که در این راستا چندین گزینه مطرح و گزارش‌های آن‌ها همراه با نتایج بازدیدهای صحرائی در اختیار متولیان امر قرار داده شد.

در دانشگاه شهید چمران اهواز؛

ستاد بحران دانشگاهیان استان

تشکیل جلسه داد

با حضور روسای دانشگاه‌های استان خوزستان و حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید محسن شفیعی، مسئول دفاتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های استان ستاد بحران دانشگاهیان استان خوزستان تشکیل جلسه داد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز، در این نشست نحوه کمک‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان خوزستان مورد بررسی قرار گرفت.

همچنین پس از بحث و تبادل نظر مقرر گردید کمک‌های نقدی استادان دانشگاه‌ها در قالب یک یا چند روز کاری از حقوق اعضای هیئت علمی به مردم مناطق سیل‌زده اهدا شود.

در این نشست مطرح شد که محل‌هایی برای جمع‌آوری کمک‌های غیر نقدی دانشگاهیان سراسر استان در نظر گرفته شود تا پس از تحویل به هلال احمر استان در اختیار مردم در مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

همچنین مقرر شد در صورت امکان و وجود ظرفیت‌های لازم دانشگاه‌های استان نسبت به پخت غذا و ارسال به مناطق سیل‌زده اقدام نمایند.

در این نشست تصویب شد که ستاد بحران دانشگاه‌های استان با حضور معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان، مسئولان هلال احمر خوزستان و کمیته امداد امام خمینی (ره) در دفتر ریاست دانشگاه شهید چمران اهواز، که جلسه‌ای را برگزار کند.

گفتنی است در این نشست که به همت بسیج استادان دانشگاه شهید چمران اهواز و بسیج استادان استان برگزار شد، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر سیادت رئیس دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین، دکتر سیدنژاد رئیس دانشگاه صنعتی خاتم‌الانبیاء بهبهان، دکتر خواجه‌پور رئیس دانشگاه علوم فتون دریایی خرمشهر، حجت‌الاسلام والمسلمین سید محسن شفیعی مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه شهید چمران اهواز، حجت‌الاسلام والمسلمین جوان مردزاده مسئول نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه فرهنگیان، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر فرج‌الله براتی رئیس دانشگاه آزاد استان، دکتر شریعتی رئیس دانشکده‌ی نفت، آقای مروج نماینده دانشگاه پیام نور، دکتر محمد راضی جلالی مسئول بسیج استادان دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر رازقی زاده مسئول بسیج استادان استان خوزستان و اعضای شورای معاونین بسیج استادان استان حضور داشتند.

در دانشگاه شهید چمران اهواز؛

نشست شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه با

حضور معاون فرهنگی وزیر علوم برگزار

شد

بمناظر بررسی وضعیت استان خوزستان در پی بروز سیل‌های اخیر، نشست شبکه ملی جامعه و دانشگاه با حضور دکتر غلامرضا غفاری معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دانشگاه شهید چمران اهواز، برگزار شد.

در این نشست معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، گفت: مسائل مطرح‌شده از سوی استادان دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست نشان می‌دهد که دغدغه و اهتمام ورود به مسائل کلان را هم برای استان و هم فراتر از آن مد نظر دارند.

وی افزود: وقتی که مسئله تشکیل شبکه ملی جامعه و دانشگاه مطرح‌شده دغدغه اصلی این بود که دانشگاه بتواند مسئولیت اجتماعی خود را انجام دهد.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ادامه داد: استان خوزستان شرایط ویژه‌ای دارد زیرا به لحاظ اقلیمی، صنعتی، کشاورزی و... دارای شاخص‌هایی است که بر آن تأثیر می‌گذارد.

غفاری، خاطرنشان کرد: مرزی بودن این استان نیز یکی دیگر از شاخصه‌های خوزستان است و طبعاً در زمان‌های خاصی این مسائل در استان تأثیرگذار است.

وی، بیان کرد: از یک‌سو می‌گوییم در مجموعه نهادی و سازمانی

وی، افزود: برای دانشگاه‌ها فرصتی فراهم شده است که بتوانند نظرات کارشناسی و علمی خود را به‌خوبی بیان کنند؛ در شورای معاونان دانشگاه نیز مطرح شد که در دوره کارشناسی ارشد و دکتری مطالعات ریسک را جدی‌تر بگیریم.

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار می‌نماید امیدواری کرد در آینده به‌گونه‌ای عمل کنیم که بتوانیم برای مقابله با پیامدها و حوادث غیر مترقبه از پیش آمادگی لازم را داشته باشیم و اعضای هیئت علمی نیز بتوانند یافته‌ها و دانش خود را به مسئولان ارائه نمایند.

در این نشست که با حضور مهندس عسکری مدیرکل فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه، معاونان و اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اعضا به بیان نظرات خود درباره وقوع سیل‌های اخیر در استان پرداختند و گزارش‌هایی از خدمات‌رسانی دانشگاه به مناطق سیل‌زده ارائه شد.

باید به‌گونه‌ای عمل کنیم و برنامه‌ریزی داشته باشیم که نگرانی‌ها را کاهش دهیم؛ از سوی دیگر در بحث‌های مرتبط با بحران این مسئله مطرح می‌شود که اگر مردم این ذهنیت را داشته باشند که هزینه‌های مترتب با این وقایع زیاد نخواهد بود، مواجهه و نگرانی آن‌ها نسبت به حادثه کمتر می‌شود.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، اضافه کرد: فضای مجازی در دهه اخیر جامعه ما را تحت تأثیر قرار داده است و جامعه را صرفاً از گوش دادن و منفعل بودن به فاعل و کارگزار تبدیل کرده؛ این فضا علاوه بر تمامی امتیازهای مثبت می‌تواند مورد سوءاستفاده نیز قرار گیرد.

غفاری بر نقش کلیدی دانشگاه‌ها تأکید کرد و گفت: دانشگاه در مسائل مرتبط با بحران‌ها می‌تواند ورود کرده و تهدیدها را به فرصت تبدیل کند؛ اعلام آمادگی دانشگاه در شرایط سیل‌های اخیر بسیار مهم است هرچند در حال حاضر دانشگاه‌های ما با مشکلاتی نیز مواجه هستند.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم تأکید کرد؛ لزوم انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی در حوزه سیل‌های اخیر

زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد و همه‌کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

وی در خصوص اقدامات انجام‌شده در دانشگاه شهید چمران اهواز در پی حوادث اخیر، عنوان کرد: در وزارت علوم تلاش خواهیم کرد با دانشکده‌هایی مانند دانشکده‌ی دامپزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشکده‌ی علوم تربیتی که به‌طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند همکاری‌های لازم را داشته باشیم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری افزود: دانشگاه شهید چمران اهواز این ظرفیت را دارد که در حوزه‌های مختلف از جمله کشاورزی، آب و... با مسئولان استانی تعامل داشته باشد.

برومند تصریح کرد: دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند و در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشد.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر حسین‌زاده معاون سیاسی و اجتماعی استاندار خوزستان، دکتر نظریور معاون اداری و مالی وزارت علوم و دکتر نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه برگزار شد.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تأکید بر لزوم انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی در زمینه سیل‌های اخیر،

گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

دکتر مسعود برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسغولیت اجتماعی دانشگاه که در حوزه ریاست دانشگاه برگزار شد، با اشاره به جایگاه دانشگاه‌های نسل سه و دانشگاه کارآفرین گفت: اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و

معاون اداری و مالی وزارت علوم؛

دانشگاه شهید چمران اهواز دانشگاه معین فعالیت‌های

تحقیقاتی در حوزه سیل‌های اخیر استان

معاون اداری و مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: مقرر گردید دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه معین در حوزه تحقیقاتی سیل‌های اخیر استان خوزستان شناخته شده است و تمامی دانشگاه‌های سطح استان و کشور که می‌خواهند در این حوزه کارهای علمی و پژوهشی داشته باشند، با هماهنگی دانشگاه شهید چمران اهواز فعالیت خواهند کرد.

دکتر محمدتقی نظرپور در نشست هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که سالن جلسات حوزه ریاست دانشگاه برگزار شد، اظهار کرد: دانشگاه باید در چند حوزه به صورت فعال کار کند و نظرات مجموعه استادان در این نشست مؤید این موضوع است؛ مسئله اصلی نقش آموزش عالی در سیل اخیر در استان خوزستان است و دکتر غلامی وزیر علوم به معاونین پژوهشی، فرهنگی و اداری و مالی مأموریت داده است که درباره نقش دانشگاه‌ها در حوادث مترقیه خصوصاً در حادثه سیل، روان‌شناسی اجتماعی در حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث اقدامات لازم را انجام دهند.

وی، افزود: گزارش‌های ارائه‌شده در این نشست درباره نقش دانشگاه در سیل‌های اخیر، نشان‌دهنده تلاش دانشگاهیان است؛ اما به نظر می‌رسد نقش آن‌ها در مدیریت استان کم‌رنگ است و توانایی دانشگاهیان می‌تواند در راستای کمک به مسئولان استانی به کار گرفته شود.

معاون مالی و اداری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ادامه داد: امکاناتی که دانشگاه در اختیار سیل‌زدگان قرار داده است و جایگاه شبکه ملی جامعه و دانشگاه در این رویداد بسیار مؤثر بوده و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام داده‌اند می‌تواند پررنگ‌تر باشد.

نظرپور، گفت: داشتن پروتکل برای بلایای طبیعی امری ضروری است؛ همچنین مسئله انسجام در بلایا مهم است و هماهنگی با تمامی حوزه‌ها کار دشواری است. اعتقاد داریم کارهای پژوهشی باید از مجرای دانشگاه صورت گیرد؛ در حوزه ارتباط با صنعت نیز باید تلاش کرد اتفاقات خوبی رخ دهد.

وی، اضافه کرد: تشکیل کنفرانس‌های علمی می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند که در بحث‌های آینده با رویکردی علمی به مسائل پرداخته شود؛ از سوی دیگر تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل مهم است و دانشگاه می‌تواند گام‌های مؤثری در این بخش بردارد و نیاز است این اقدامات به مسئولان استانی منعکس شود. معاون اداری و مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، گفت: حضور

فعال اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در دستگاه‌های اجرایی باید انعکاس بیرونی داشته باشد و همچنین دانشگاهیان در ثبت تجربیات این دوره، کوشا باشند.

نظرپور، اظهار کرد: کار گروه آب و محیط‌زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه می‌تواند نقش مؤثری در تصمیم‌گیری‌های پس از فروکش کردن سیلاب‌ها داشته باشد. شایعات در فضای مجازی درباره سیل‌های اخیر بسیار زیاد شده است و دانشگاهیان می‌توانند به‌عنوان جامعه علمی به‌موقع و صحیح اطلاع‌رسانی‌های لازم را انجام دهند تا بتوان از انتشار اخبار کذب جلوگیری کرد.

وی، بیان کرد: معتقدم در سیل‌های اخیر آن دستگاهی که مظلوم واقع شد، دولت بوده و باوجود تمامی خدماتی که ارائه داده، اخبار آن شاید به‌خوبی منعکس نشده است.

معاون اداری و مالی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطر نشان کرد: کمک به سیل‌زدگان پس از فروکش کردن سیل‌ها از اهمیت بسیاری برخوردار است و در وزارت علوم نیز ستادی برای ساماندهی کمک‌ها ایجاد شده است.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر برومند معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت علوم، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و معاونان و اعضای هیئت علمی این دانشگاه برگزار شد.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری ایرنا تأکید کرد؛

لزوم همکاری و استفاده از ظرفیت دانشگاه

در حوزه مدیریت بحران

قابل تأمل است؛ مسئله نخست عوارضی که در کوتاهمدت برای مردم ایجاد می‌کند و خرابی‌هایی که ایجاد می‌کند و مسئله دیگر عوارض اجتماعی سیل‌های اخیر است که از الان به‌واسطه سنگ‌اندازی‌های رسانه‌های خارجی و استفاده بیگانگان آغاز گردیده است.

وی، ادامه داد: این رسانه‌ها تا پیش از این سبدهای ساخته‌شده در کشور را عامل نابودی محیط‌زیست اعلام می‌کردند و امروز بیان می‌کنند که چرا سدهای بیشتری برای جلوگیری از این بحران در کشور ساخته نشده است. بی‌شک در روزهای آینده این حجم‌ها از سوی رسانه‌های خارجی بیشتر خواهد شد.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری ایرنا، گفت: اگر دانشگاه‌ها خود را در شرایط بحران نشان ندهند، فلسفه وجودی آن‌ها به چالش کشیده خواهد شد؛ بحران فرصتی است که دانشگاه‌ها کارکرد اثرگذار خود را نشان دهند.

هاشمی با اشاره به اینکه مدیریت بحران در شرایط مختلف، متفاوت است، اظهار کرد: همچنان که بحران اخیر در استان‌های

لرستان و ایلام با خوزستان متفاوت بود؛ مدیریت‌های رسمی ما انگیزه بیشتری برای همکاری با دانشگاه‌ها دارند و میزان رجوع به دانشگاه‌ها از سوی مسئولان ارشد کشور افزایش یافته است.

وی، افزود: در حال حاضر به دلیل باور به دانشگاه‌ها داده‌های رسمی موثقی در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود؛ از سوی دیگر نیز مسئولان حال حاضر دانشگاه‌ها با بخش مدیریتی کشور و استان‌ها ارتباط بهتری دارند.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، ادامه داد: مجموعه خبرگزاری ایرنا در استان خوزستان خوشبختانه ارتباط بسیار خوبی با دانشگاه شهید چمران اهواز دارد و به‌خوبی از ظرفیت‌های استادان دانشگاهی استفاده می‌شود. اینکه ما داده‌های قابل‌اعتماد علمی در حوزه‌های مختلف داشته باشیم از اهمیت بسیاری برخوردار است.

هاشمی با تأکید بر اینکه دانشگاه‌ها در تولید ایده و تحلیل نیز از جایگاه مهمی برخوردار است، بیان کرد: برای مثال پس از بروز سیل اخیر در شیراز یکی از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شیراز ایده‌ای را ارائه نمود که بسیار موردتوجه قرار گرفت و به آرام کردن وضعیت کمک کرد و این مسئله به دلیل قابل‌موق بودن جامعه علمی است.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا) بر لزوم همکاری دانشگاه‌ها در حوزه مدیریت بحران و برنامه‌ریزی برای کاهش خطرات و بلایای طبیعی، تأکید کرد.

دکتر سید ضیاء هاشمی در نشست شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه که در سالن حوزه ریاست برگزار شد، اظهار کرد: بروز حوادث اخیر و سیل‌هایی که از ابتدای امسال خسارت‌های بسیاری به برخی استان‌ها وارد کرده است می‌تواند فرصتی برای دانشگاه‌ها باشد تا با استفاده از ظرفیت‌های جامعه علمی بتوان راهکارهای اساسی برای برون‌رفت از مشکلات، اندیشید.

وی، بیان کرد: در استان خوزستان، دانشگاه شهید چمران اهواز از جایگاه والایی در حوزه‌های مختلف برخوردار است؛ همچنین عملکرد اتاق فکر این دانشگاه نشان‌دهنده این است که عملکرد مثبتی داشته و نتایج حاصل از نشست‌های این دفتر توانسته است به تصمیم‌گیری‌های کلان در کشور، کمک کند.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری ایرنا، درباره مسائل مرتبط با مدیریت بحران، خاطر نشان کرد: در حادثه زلزله بم نیز مسئله نبود مدیریت بحران مطرح شد اما پس از مدتی فراموش گردید؛ درباره این رویداد اما این امیدواری وجود دارد که بتوان با همکاری دانشگاه‌ها در زمینه مدیریت بحران برنامه‌ریزی و برای بروز رویدادهای غیرمترقبه از پیش طرح‌هایی را ارائه کرد.

هاشمی، افزود: مسائل مرتبط با سیل‌های اخیر از دو منظر

وی، خاطر نشان کرد: ارائه مشورت‌های علمی مورد توجه هیئت‌وزیران و استانداران و... است و مدیرانی در کشور داریم که به این مشورت‌ها اهمیت می‌دهند. احساس نیاز به دانشگاه‌ها و دانشگاهیان خوشبختانه بیشتر شده است.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری ایرنا، گفت: القای مطالبه و فشار مثبت و سازنده برای تغییر مسیر نیز مهم است؛ دانشگاه کانون قدرتی است که در این فرآیند مورد توجه قرار می‌گیرد و به‌عنوان یک مطالبه‌کننده جایگاه ویژه‌ای دارد. دانشگاه‌ها همچنین می‌توانند مشارکت‌کننده باشند و در حوزه‌های مختلف ورود نموده و الگوسازی نمایند.

هاشمی، تأکید کرد: در بحث تولید داده، مشورت و تحلیل زمینه‌های لازم در دولت وجود دارد و باید دانشگاه در این حوزه‌ها آمادگی‌های خود را اعلام نماید و خوشبختانه مدیریت دولتی این ضرورت‌ها را احساس کرده است.

در ادامه دکتر غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز درباره شبکه ملی جامعه و دانشگاه بیان کرد: این شبکه به بررسی مسائلی که در استان‌ها وجود دارد می‌پردازد تا با استفاده از نتایج آن به کاهش آسیب‌ها کمک کند.

وی، افزود: طبیعی است مسائلی که امروز به‌عنوان سیل و... با آن مواجه هستیم در این شبکه قابل بررسی است تا با بررسی آن شاهد کمتر شدن خسارت‌های این رویدادها باشیم.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، ادامه داد: دانشگاه‌ها با وظایفی که امروز به آن‌ها سپرده شده است می‌تواند با بررسی این مسائل به حل این مشکلات کمک کنند.

گفتنی است این نشست با حضور دبیران کمیته‌های شبکه ملی جامعه و دانشگاه، اعضای هیئت‌علمی و مدیران دانشگاه شهید چمران اهواز و سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا) برگزار شد.

در نشست با اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز؛

دکتر نیلی احمدآبادی: هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها مستقل از دستگاه‌های دولتی و هر سازمانی عمل خواهد کرد/ گزارش‌ها مستقیماً به رئیس‌جمهور اعلام می‌شود

رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها گفت: این هیئت کاملاً مستقل بوده و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست و مستقیماً گزارش‌ها را به رئیس‌جمهور اعلام خواهد کرد.

دکتر محمود نیلی احمدآبادی در نشستی با حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه که در سالن اجتماعات برگزار شد، بیان کرد: این استقلال هیئت مزیت و فرصتی فراهم کرده که تحت تأثیر هیچ جریانی قرار نگیرد؛ از سوی دیگر این استقلال کار را سخت هم خواهد کرد. امیدواریم گزارش‌ها مورد استفاده کل کشور قرار گیرد.

وی با تقدیر از حس مسئولیت اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز و همراهی با مجموعه مدیریتی استان و سیل‌زدگان در جریانات اخیر، بیان کرد: بی‌شک برگزاری این نشست با حضور اعضای هیئت‌علمی دانشگاه بسیار مهم است و مهم‌ترین هدف سفر به استان می‌باشد.

رئیس دانشگاه تهران، افزود: به گمان همه ما کشور از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها به‌عنوان یک‌نهاد به‌خوبی استفاده نکرده است و بسیاری از مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم به دلیل عدم به‌رهمندی از این ظرفیت است.

نیلی احمدآبادی ادامه داد: ممکن است فردی از ما در نهادهای اجرایی،

مراکز تصمیم‌گیری، مجلس، قوه قضاییه و... حضور داشته باشد و این فرصت‌ها می‌تواند مغتنم باشد اما به معنی استفاده از ظرفیت دانشگاه نیست. دانشگاه یعنی نهادی که همه اجزای آن در یک موضوع مشارکت می‌کنند و این استعداد می‌تواند بارور شده و در اختیار کل کشور قرار گیرد.

وی، اضافه کرد: در ایران تجربه کار گروهی قوی در درون دانشگاه و بین دانشگاه‌ها را نداریم؛ این مسئله نقطه‌ضعفی برای دانشگاه‌ها است؛ در سال‌های اخیر اکثر دانشگاه‌ها تلاش کرده‌اند به این مشکل غلبه کنند. با چهل سالی که از انقلاب می‌گذرد دانشگاه‌ها باید جدی‌تر به این مسائل

بپردازند.

رئیس هیئت ویژه‌ی گزارش ملی سیلابها، اذعان کرد: برخورد مسئولان کشور در تمامی سطوح نشان می‌دهد آن‌ها نیز تشنه‌ی راه‌حل و شنیدن حرف‌های جدید، مؤثر، علمی و مهم هستند.

نیلی احمدآبادی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، گفت: تجربه حکم دکتر روحانی ریاست محترم جمهوری درباره سیل‌های اخیر دومین تجربه است که در سطح ملی صورت می‌گیرد؛ اولین تجربه درباره واقعه پلاسکو بود که به دانشگاه تربیت مدرس ارجاع شد.

وی، اظهار کرد: خوشبختانه این امر به‌خوبی انجام گرفت و گزارش‌هایی که از دستگاه‌های اجرایی و... ارائه گردید نشان داد کار موفقی انجام شده که منجر به تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی شد که می‌تواند کشور را در مقابل مخاطراتی مانند آتش‌سوزی ایمن کند.

رئیس دانشگاه تهران، بیان کرد: موضوع سیل با مسئله پلاسکو متفاوت است؛ گستردگی آن در کشور و تنوع تخصص‌ها و تأثیرات آن موجب متفاوت شدن این رخداد با رویداد آتش‌سوزی پلاسکو شده که بیشتر بخشی از مردم شهر تهران را درگیر کرده بود. به‌عنوان رخدادی تأسفبار مهم بود اما بر زندگی مردم و شرایط محیطی تأثیر اندکی داشت.

نیلی احمدآبادی، افزود: سیل مسئله‌ای ملی است و استان‌های متعددی را تحت تأثیر قرار داده است. این پدیده را می‌توان این‌چنین تحلیل کرد که نتیجه کارهای اشتباه صورت گرفته و کارهای صورت نگرفته است. اگر هیئت بتواند دو موضوع «کارهایی که باید انجام می‌شد و نشد» و «کارهایی که نباید انجام می‌شد و شد» را بررسی کند، کار بزرگی در کشور صورت گرفته است.

وی، ادامه داد: دانشگاه‌ها نشان دادند جزو سالم‌ترین، بی‌طرف‌ترین و علمی‌ترین نهادهای کشور هستند و طبیعی است این مسئله به دانشگاه‌ها ارجاع داده شود؛ درباره فرایند صدور حکم و انتخاب افراد نیز نگاه اصلی ما این است که از ظرفیت تمام متخصصان و دانشگاهیانی که در این حوزه هستند و دانشگاهیانی که در سیل آب‌های اخیر دچار مشکل شده‌اند استفاده شود.

رئیس هیئت ویژه‌ی گزارش ملی سیلابها، عنوان کرد: نکته قابل‌تأمل زمان و سرعت عمل است؛ زمان اجرای این طرح شش‌ماهه است و رخدادهایی که در کشور رخ می‌دهد، تأثیر اجتماعی آن‌ها و تحت تأثیر قرار گرفتن نهادها و سازمان‌ها بسیار محدود است و معمولاً رخدادی دیگر روی می‌دهد و همگان به آن می‌پردازند.

نیلی احمدآبادی خاطر نشان کرد: ۱۵ کارگروه در ستاد گزارش ملی سیلابها تشکیل شده است و همچنین کارگروه تلفیق که مسئول تنظیم گزارش برای رئیس‌جمهور و جامعه است؛ ۲۰ نفر عضو ستاد در

کارگروه‌ها به‌عنوان مسئول و اعضا قرار می‌گیرند و هر کارگروه نیز هفت عضو دارد و بناشده است اعضای از دانشگاه‌های درگیر سیل با تخصص‌های مرتبط در این کارگروه‌ها حضور داشته باشند.

وی، گفت: نکته حائز اهمیت علاوه بر نشان دادن توانایی‌های دانشگاهیان ارائه راهکار برای آینده است و سعی می‌کنیم گروه‌ها شامل افرادی شود که در حوزه تخصصی خود بهترین‌ها بوده و فرصت همکاری نیز داشته باشند.

رئیس دانشگاه تهران، اظهار کرد: هیئت در چهار مرحله «روایت دقیق، مستند و روشن از آنچه اتفاق افتاده است»، «آسیب‌شناسی»، «مؤختمها و درس‌هایی که باید از این رخداد بیاموزیم» و «راهبرد» اقدام خواهد کرد و قطعاً نتیجه نهایی که راهبرد است می‌تواند مورد استفاده کشور قرار گیرد.

همچنین در این نشست دکتر غلامحسین خواجه رئیس

دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه از ابتدای رخداد سیل در استان خوزستان جامعه دانشگاهی در کنار مسئولان و سیل‌زدگان بوده است، خاطر نشان کرد: اعزام دانش‌جویان به مناطق سیل‌زده، حضور گروه‌های روان‌شناختی در اردوگاه‌ها، حضور گروه‌های درمانی دانشکده دامپزشکی در مناطق سیل‌زده، اهدای یک تا ۱۰ روز از حقوق کارکنان و اعضای هیئت علمی به سیل‌زدگان و ... بخشی از اقدامات انجام‌شده است.

وی با اشاره به فعالیت‌های شبکه ملی جامعه و دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اعضای این شبکه با برگزاری جلسات متعدد با حضور مسئولان مرتبط به این امر در سطح استان و دانشگاه برای بررسی موضوع سیل و مسائل و مشکلات، اقدام کرده‌اند.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، اظهار کرد: همچنین اعضای هیئت علمی دانشکده‌های علوم زمین و علوم آب نیز همکاری‌های مستمری با مسئولان استان، مدیریت بحران و سازمان آب و برق استان داشته‌اند و تا الان نیز ادامه دارد.

خواجه عنوان کرد: در ارتباط با هیئت تشکیل‌شده به دستور ریاست محترم جمهوری نیز خوشحال هستیم که مسئله‌ای مهم به دانشگاهیان سپرده شده است؛ دانشگاه شهید چمران اهواز با سابقه علمی و پژوهشی که دارد نیز با این کارگروه همکاری خواهد داشت.

در ادامه این نشست اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز به ارائه نظرات خود درباره وضعیت سیل‌های اخیر و پیامدهای این رخداد پرداختند.

همچنین دکتر محمود نیلی احمدآبادی رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلابها، گروه همراه و برخی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید هوایی از مناطق سیل‌زده استان خوزستان داشتند.

در کارگروه فرهنگی شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه تاکید شد:

معاون سیاسی استاندار: ضرورت مدیریت پیامدهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ناشی از سیل در خوزستان

معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان بر ضرورت بررسی دقیق پیامدهای ناشی از سیل در خوزستان و ارائه راهکار برای حل و مدیریت مشکلات از سوی دانشگاهیان تاکید کرد.

دکتر علی حسین حسین‌زاده، در نشست کارگروه فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به پیامدهای ناشی از سیل در خوزستان، اظهار کرد: خطرات ناشی از سیل به پایان می‌رسد، ولی این بحران پیامدهای فنی، اجتماعی و فرهنگی نیز خواهد داشت و لازم است اعضای هیئت علمی دانشگاه برای حل این مشکلات کمک کنند و راه حل ارائه دهند.

وی افزود: در حال حاضر بیش از ۹۰ اردوگاه برای اسکان سیل‌زدهگان در استان داریم که این مکان‌ها، محلی برای اسکان اضطراری هستند و برای اسکان کوتاه‌مدت در نظر گرفته شده‌اند؛ در نتیجه تا حل مشکل روستاها، لازم است به فکر حل مساله اسکان موقت سیل‌زدهگان باشیم.

حسین‌زاده تصریح کرد: افرادی که از خارج استان برای کمک می‌آیند، مدتی می‌مانند و کارهایی نیز انجام می‌دهند، ولی در نهایت می‌روند و پیامدهای ناشی از سیل برای خوزستان می‌ماند و این ما هستیم که باید برای حل این مشکلات چاره‌اندیشی کنیم و لازم است در حوزه مسایل اجتماعی و فرهنگی با دورنمای بیشتری ورود کنیم.

معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان تاکید کرد: لازم است با بررسی کارشناسانه، مشکلات و پیامدهای ناشی از سیل در خوزستان را به دقت احصاء کنیم. برخی مشکلات مشاهده شده، وجود دارد که نیازمند بررسی دقیق است. برای مثال اکنون مقدار زیادی از زمین‌های کشاورزی و مزارع نیشکر استان

به زیر آب رفته و خسارت دیده‌اند و احیا و بازسازی آنها، زمان‌بر است و این خسارت‌ها باید به دقت بررسی و به مدیران مرتبط در تهران منعکس شود و دانشگاهیان نیز راه‌کارهایی برای مدیریت موضوع پیشنهاد دهند.

وی ادامه داد: در حال حاضر بسیاری از صنایع کوچک و زمین‌های کشاورزی به زیر آب رفته و آسیب دیده و این موضوع ممکن است بر شرایط اقتصادی استان تاثیرگذار باشد، در نتیجه استادان اقتصاد دانشگاه نیز باید راه‌کارهایی برای جلوگیری از بروز مشکلات اقتصادی برای استان پیش‌بینی

کنند.

گفتنی است در این نشست مسایل پیرامون کمک به سیل زدگان استان خوزستان مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

معاون سیاسی استانداری خوزستان در دیدار اعضای هیئت علمی دانشگاه تشریح کرد؛

وضعیت سدهای خوزستان در پی بروز سیل‌های اخیر در استان

دکتر حسین علی حسین‌زاده معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان در دیدار با اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز به تشریح آخرین وضعیت سدها و روخانه‌های استان در پی

معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان، بیان کرد: این اخطار از سوی سازمان آب و برق استان داده شد که آب پایین دست بالاخص آب کرخه باید دو هزار و ۵۰۰ تا سه هزار متر رهاسازی شود که با این میزان خروجی در حوضه کرخه تمامی شهرهای پایین دست دچار آب گرفتگی می شود و مشکلاتی را برای مردم تاسیل نامه قسمت رفیع ایجاد می کند.

حسین‌زاده، افزود: به همین دلیل شورای مدیریت بحران استان تصمیم گرفت چندین شهر تخلیه شود و مکان‌یابی هایی نیز در سطح استان انجام گرفت؛ وزیر کشور که در جریان این مسئله بود چهار استان معین را برای خوزستان در نظر گرفته‌اند تا جابجایی مردم انجام گیرد.

وی، ادامه داد: تمامی نیروهای ارتش، سپاه و... ماشین آلات مورد نیاز را اعزام کرده‌اند تا افراد ساکن در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه، بستان، رفیع و روستاهای مسیر این مناطق را ترک کنند.

معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان، تصریح کرد: این جابجایی جمعیت تاکنون به این شکل انجام نشده است و به کمک‌رسانی ویژه‌ای نیاز دارد و تمامی مدارس و اردوگاه‌های اهواز و... برای انتقال مردم در نظر گرفته شده است.

حسین‌زاده با اشاره به برگزاری این نشست برای کمک جامعه دانشگاهی به مناطق سیل‌زده استان، اضافه کرد: امر دور از انتظاری نیست که جامعه‌ی دانشگاهی در کمک‌رسانی به مردم آماده باشد و امیدواریم بتوانیم با انسجام و دلسوزی خدمات لازم را به دست مردم برسانیم.

در ادامه دکتر مرعشی رئیس دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، گزارشی از میزان کمک‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه ارائه کرد.

گفتنی است در این نشست مقرر شد کارگروهی با حضور دکتر عظیمی، دکتر شهریاری، دکتر مختاری، دکتر افقه، دکتر نقره آبادی، دکتر راضی جلالی، دکتر امان‌الهی و دکتر الهام‌پور برای ارتباط هر چه بهتر دانشگاهیان با مسئولان استان برای نیازسنجی مناطق سیل‌زده استان، تشکیل شود.

همکاری با اداره دامپزشکی استان، تمرکز بر اهدای کمک‌ها به دستگاه‌های مرتبط، تشکیل ستاد خدمات مشاوره‌ی روان‌شناختی به مردم مناطق آسیب‌دیده، تشکیل کارگروه‌های مختلف برای عبور از بحران و تدوین برنامه‌های بلندمدت و... از مسایل مطرح شده در این نشست بود.

بروز سیل‌های اخیر در استان پرداخت.

دکتر حسین‌زاده در نشستی با حضور اعضای هیات علمی دانشگاه برای کمک‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان، بیان کرد: تفاوت سیل استان خوزستان با سایر استان‌ها این است که در گلستان یا لرستان بارش‌ها و سیل‌ها به دلیل نداشتن مانع به صورت آبی این شهرها را تحت تاثیر قرار داد و پس از آن آبگرفتگی‌هایی ایجاد و خساراتی بر جای مانده است و مجموعه دستگاه‌ها نیز در حال خدمات‌رسانی هستند.

وی افزود: اما در خوزستان سدهای بسیاری وجود دارد که تنها می‌تواند میزان مشخصی از آب را پشت آن نگه‌دارد و در این مدت آب‌های استان‌های مختلف مانند کهگیلویه و بویراحمد، لرستان، چهارمحال و بختیاری و ایلام به سدهای کارون و کرخه و دز منتهی می‌شد.

معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان، ادامه داد: در حوزه‌ی کارون به دلیل وجود چهار سد توانستیم تا امروز مدیریت خوبی داشته باشیم؛ اما در حوزه دز و کرخه به این دلیل که هر کدام از این حوزه‌ها دارای یک سد هستند، قدرت مانور زیادی وجود نداشت.

حسین‌زاده، تصریح کرد: با همکاری مدیریت بحران استان، سازمان آب و برق استان و همچنین چند تنی از اعضای هیئت علمی دانشگاه که در این حوزه تخصص داشتند کارگروهی تشکیل شد تا میزان خروجی سدها به گونه‌ای تنظیم شود که کمترین خسارت‌ها به مردم این دو حوزه وارد گردد.

وی، گفت: همچنین روز گذشته نشستی با حضور مسئولان قبلی و فعلی سازمان آب و برق خوزستان برگزار شد و اعلام گردید که سد کرخه دیگر گنجایش ندارد و خسارت به این سد پیامدهای جبران‌ناپذیری خواهد داشت؛ ضمن اینکه وزیر نیرو، وزیر کشور، معاون رئیس‌جمهور و شخص دکتر روحانی در استان حضور داشتند و تمامی این مسایل به دولت اعلام شده است.

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی معنی است / کارون ثابت می ماند

اعضای هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم. به گزارش روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز، نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلا پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه ی کارون، گفت: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو،

۲۴۰۰ مترمکعب می شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقی به رودخانه وارد می شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین

استاندار خواستار شد؛

دانشگاه شهید چمران اهواز طرح مدیریت جامع تغییر اقلیم خوزستان را تدوین کند

استاندار خوزستان خواستار تدوین طرح مدیریت جامع تغییر اقلیم خوزستان توسط دانشگاه شهید چمران اهواز شد. دکتر ششریعی در دیدار با دکتر برومند معاون پژوهش و فناوری و دکتر نظرپور معاون مالی و اداری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری عنوان کرد: دانشگاه می تواند در بخش های پژوهشی و تحقیقاتی به مسئولان استانی کمک کند.

همچنین در این نشست معاونین وزیر علوم نیز بر آمادگی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مجموعه مدیریتی استان در پی سیل های اخیر، تأکید کردند. گفتنی است در این نشست دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر صفایی مقدم دبیر شبکه ی ملی جامعه و دانشگاه استان، دکتر نیسی مدیر کل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت علوم و معاونین دانشگاه شهید چمران اهواز حضور داشتند.

همچنین پیش از این نشست نیز جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه با حضور دکتر حسین زاده معاون سیاسی و اجتماعی استانداری خوزستان در دانشگاه برگزار شد.

در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیئت علمی دانشکده‌ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد:

جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشتم. اعتقاد راسخ دارم که

شبکه ملی جامعه و دانشگاه

مشکلی برای سد

کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوضه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوضه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوضه دز نیز با وجود آن که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشتهای پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیئت علمی دانشکده‌ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبگرفتگی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده‌ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوضه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوضه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت

کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوضه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه‌ی کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشعی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه‌ی کارون به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هر چه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه خبر داد؛ کنفرانس مدیریت سیل‌های اخیر در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار می‌شود

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز از برگزاری کنفرانس مدیریت سیل‌های اخیر در دانشگاه شهید چمران اهواز خبر داد و گفت: در این کنفرانس به دنبال ارائه مقالات و سخنرانی از سوی کسانی هستیم که درگیر مسائل مرتبط با سیل بوده‌اند. دکتر علی حقیقی در نشست بررسی جایگاه و وظایف دانشگاهیان در سیل اخیر، اظهار کرد: دکتر برومند معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سفر به اهواز و برگزاری نشست با اعضای هیئت علمی در خصوص حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی در حوزه سیل‌های اخیر اعلام آمادگی کردند؛ در غیر این صورت نیز دانشگاه حمایت‌های مالی لازم را خواهد داشت.

وی با اشاره به اینکه دانشگاه در صدد است که در پنج زمینه‌ی کارهای پژوهشی مرتبط با سیل‌های اخیر را انجام دهد، بیان کرد: پروژه اول در مسئله‌ی گزارش سیل و بررسی علل ایجاد سیل از ابتدا تاکنون است؛ در استان خوزستان لازم است سندی جامع درباره سیل اخیر تهیه شود و بررسی شود که سازمان‌ها در جریان سیل باید به چه شکلی عمل می‌کردند و دستگاهها و دانشگاه و متولیان تا چه میزان برای کاهش خطرات به مجموعه استانداری مشاورت داده‌اند.

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز، عنوان کرد: سیل استان خوزستان عارضه‌ی مزمن و عواقب آن بسیار گسترده است و بی‌شک پس از فروکش کردن این جریان مشکلات آن فراوان خواهد بود و بی‌شک گزارشی که از دانشگاه شهید چمران اهواز درباره مسائل مرتبط با سیل بیرون خواهد آمد می‌تواند کامل و جامع باشد. حقیقی، گفت: پروژه دوم، مسئله مدیریت بحران است و باید دستورالعمل‌هایی وجود داشته باشد که در زمان بروز چنین مشکلاتی بتوان امور را به‌خوبی مدیریت کرد.

وی، افزود: پروژه سوم، مدیریت تغییر اقلیم استان خوزستان است که استاندار خوزستان نیز در نشست با اعضای هیئت علمی دانشگاه بر انجام این پروژه تأکید داشتند.

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز، ادامه داد: پروژه چهارم، مرمت احیا و بازسازی زمین‌های کشاورزی، زیرساخت‌های شهری و روستایی و منازل مردم است. قطعاً زمین‌های کشاورزی که زیر این میزان گل رفته خسارات بسیاری دیده و نیاز است برای احیا این مسائل پروپوزال‌هایی تهیه شود.

حقیقی، بیان کرد: پروژه پنجم، مسئله‌ی ساماندهی آبراهه‌های استان و احیا سیلاب‌برها است؛ به‌صورت طبیعی رودخانه‌های استان خوزستان سیلاب‌بر دارند و از سال‌های گذشته که چیزی به نام مهندسی رودخانه وجود نداشت، این سیلاب‌برها را روستاییان ساختند که کم‌کم خصوصاً در سال‌های اخیر تغییر یافته‌اند. در سازمان آب و برق خوزستان این مطالعات انجام‌شده است؛ اما به بازنگری نیاز دارد و دانشگاه آمادگی بازنگری این مطالعات را دارد.

وی، اضافه کرد: همچنین سامانه‌ی در سایت دانشگاه شهید چمران اهواز ایجاد شده است تا افرادی که در زمینه‌ی سیل‌های اخیر دارای تجربه هستند، نظرات و دیدگاه‌های خود را در تمامی حوزه‌ها عنوان کنند تا پس از جمع‌بندی‌های لازم اعلام شود که جامعه درباره‌ی سیل‌های اخیر چه نظرانی دارد.

دکتر صفایی‌مقدم دبیر شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه نیز در این نشست گفت: یکی از محورهای فعالیت‌های دانشگاه باید مسائل مرتبط با سیل باشد. وی همچنین بر انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی در حوزه سیل‌های اخیر در دانشگاه شهید چمران اهواز تأکید کرد.

دکتر الهام‌پور دیگر عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: پنج محور ارائه‌شده در خصوص برنامه‌های دانشگاه بسیار مهم

مورد استقبال نیز قرار گرفته است.

وی، بیان کرد: تاکنون ۱۵ بازدید میدانی و شش نشست تخصصی را اعضای هیئت علمی دانشکده برگزار کرده اند. روزانه گروه‌های تحقیقاتی دانشکده از مناطق سیل‌زده بازدید می‌کنند و نتایج کار به‌زودی اعلام می‌شود.

دکتر علوی زارع دیگر عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز بیان کرد: دانشکده مهندسی نیز نشست‌هایی در بخش‌های مختلف بررسی مسائل مرتبط با سیل‌های اخیر برگزار کرده است و می‌توان در حوزه راه‌های استان، زیرساخت‌ها و... کارهای را انجام داد.

در دانشگاه شهید چمران اهواز؛

کارگاه مداخلات روان‌شناختی برای

اعزام به مناطق سیل‌زده استان

تشکیل شد

عضو هیئت علمی دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز از تشکیل کارگاه مداخلات روان‌شناختی برای ارایه خدمات به سیل‌زدگان در استان خوزستان، خبر داد.

دکتر عباس امان‌الهی در این باره بیان کرد: این کارگروه پس از انتشار فراخوان آن از سوی مرکز علوم رفتاری دانشگاه با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شده است.

وی، افزود: اعضای کارگروه مداخلات روان‌شناختی را روان‌شناسان و مشاوران استان خوزستان که آمادگی خود را برای اعزام به مناطق سیل‌زده اعلام داشته‌اند، تشکیل می‌دهند.

مسئول تشکیل کارگروه مداخلات روان‌شناختی برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان، ادامه داد: اعزام این افراد با هماهنگی

است و می‌توان در مقوله‌ی پیامدهای اجتماعی و روانی سیل‌های اخیر نیز کار کرد.

وی بر مستندسازی حوادث اخیر تأکید کرد و گفت: می‌توان با استفاده از انجمن‌های علمی دانشگاه تمامی مستندات و تجربیات را جمع‌آوری کرد.

دکتر گلایبی‌زاده عضو هیئت علمی دانشکده‌ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز برای همکاری در محورهای پنج‌گانه تحقیقاتی سیل‌های اخیر، از سوی اعضای هیئت‌علمی این دانشکده، اعلام آمادگی کرد.

دکتر حیدری شیرازی رئیس دانشکده‌ی مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز از برگزاری نشست‌هایی در این دانشکده در خصوص سیل‌های اخیر، گفت: اعضای هیئت علمی این دانشکده از روزهای نخست بحران تلاش کردند که همفکری‌های لازم را با مسئولان داشته باشند.

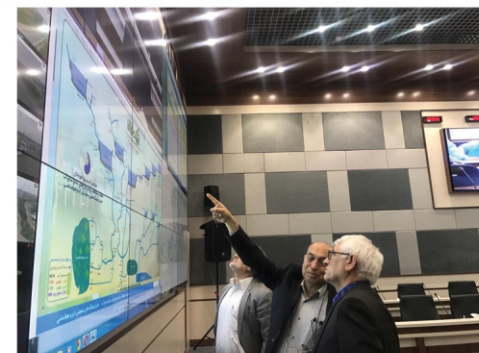
وی، گفت: در محورهای پنج‌گانه پژوهشی ارائه‌شده نیز آمادگی لازم برای همکاری را داریم و این ظرفیت در دانشکده وجود دارد.

دکتر هوشمند معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز بر ضرورت انجام کارهای پژوهشی در دانشگاه، گفت: در جریان سیل‌های اخیر باید به مسائل اجتماعی و اقتصادی توجه شود. وی افزود: اعضای هیئت علمی دانشگاه در حوزه جامعه‌شناسی باید به این مسئله وارد شده و بتوانند مسائل مختلف را مورد بررسی قرار دهد. توجه به تمامی حوزه‌های علمی دانشگاه در مسئله سیل اخیر مهم است.

دکتر امان‌الهی عضو هیئت علمی دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز از حضور گروه‌های روان‌شناختی در اردوگاه‌های استقرار سیل‌زدگان، گفت: اعضای هیئت علمی در حوزه مدیریت و علوم تربیتی نیاز است به‌صورت خاص به مسئله سیل‌های اخیر وارد شوند.

وی بیان کرد: مسئله تنها تخریب خانه‌ها و زمین‌های کشاورزی نیست، بلکه مسائل مرتبط با مردم سیل‌زده از اهمیت بیشتری برخوردار است.

دکتر قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: این دانشکده از ابتدا به مسئله بحران‌ها ورود کرد و پس از صحبت‌های انجام‌شده و نشست‌هایی که برگزار شد موضوعاتی تعریف شد و نُه پروژه استخراج‌شده است و با استاندار خوزستان و مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان نیز مطرح و

۱۹

مسئولان استان و ستاد مدیریت بحران خوزستان به مناطق مشخص شده، انجام می‌شود.

امان‌الهی، تصریح کرد: تلاش شد در این کارگروه بیشتر از دانش‌آموختگان دانشگاه استفاده شود که تجربیات بیشتری در امر مشاوره داشته باشند و اگر لازم باشد از کمک دانشجویان نیز استفاده خواهیم کرد.

وی، اظهار کرد: اگر بتوانیم این طرح را به خوبی اجرا کنیم، گروه مدیریت بحران را به صورت هسته و دایم در مرکز علوم رفتاری دانشگاه تشکیل خواهیم داد و تلاش خواهیم کرد با آموزش‌های مداوم افراد را برای اتفاقاتی و حوادث غیرمترقبه

آماده کنیم.

گفتنی است جامعه‌ی دانشگاهی شهید چمران اهواز همراه با سایر مردم با تشکیل ستاد مدیریت بحران به جمع‌آوری نیازهای مناطق سیل‌زده استان پرداخته است و از این رو افراد می‌توانند کمک‌های نقدی خود را به شماره حساب ۶۰۱۹۰۷۶۲۴۳، سریال مجازی ۵۸۵۹۸۳۷۰۰۴۶۲۹۶۸۵ با عنوان ستاد کمک به سیل‌زدگان بانک تجارت دانشگاه شهید چمران اهواز به نام دکتر نقره‌آبادی و دکتر مرعشی‌واریز نمایند.

همچنین کمک‌های غیر نقدی دانشگاهیان نیز در دانشکده علوم، جمع‌آوری می‌شود.

یادداشتی از دکتر شفاعی بجستان / کرخه و درس‌هایی که باید از آن آموخت

ولی باز هم تصمیم به تخلیه بیشتر حجم مخزن با ریسک بسیار زیادی همراه بود؛ چون عدم قطعیت بارش‌های آبی به‌خصوص در حوضه کرخه بسیار زیاد بود. با نزدیک شدن به اواخر اسفند ماه و

دکتر محمود شفاعی بجستان، عضو هیئت علمی و استاد گروه سازه‌های آبی دانشکده‌ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در یادداشتی شرایط سد کرخه و سیلاب پایین‌دست را تشریح کرد. در یادداشت دکتر بجستان آمده است:

۲۰

پیش‌بینی دقیق‌تر بارش‌های سنگین در زاگرس، باز هم دریاچه‌های سدها باز شد. در سد کرخه، رهاسازی با ۴۰۰ متر مکعب در ثانیه شروع شد که به دلیل وقوع خشکسالی‌های طولانی مدت سالیان گذشته و تغییر شدید مورفولوژی رودخانه (که منجر به کاهش ابعاد شده بود) و تصرف اراضی حریم و حتی بستر رودخانه، مشکلاتی را برای اراضی کشاورزی ایجاد کرد.

با پیش‌بینی وقوع موج دیگری از بارش‌های سهمگین در اوایل فروردین، دریاچه‌های سد کرخه به تدریج باز شد و هم‌زمان اجازه داده شد تا حجم بیشتری از آورد رودخانه در مخزن سد ذخیره شود. در این جبهه از بارش‌ها، میزان حجم ورودی به سد بسیار زیاد بود، به‌طوری که باعث شد تا رکورد ۶۰ ساله آورد رودخانه در سال آبی ۹۷-۹۸ (در حالی که هنوز ۶ ماه از این سال آبی باقی است)

تغییر آب و هوایی در منطقه خاورمیانه منجر به بارش‌های نسبتاً خوبی از اوایل سال آبی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ در ایران عزیز شده است که در اواخر اسفندماه و اوایل بهار، شدت بارش‌ها به‌خصوص در نواحی زاگرس بسیار زیاد بوده است. با توجه به خشکسالی‌های متمادی سال‌های قبل و عدم امکان پیش‌بینی‌های بارش درازمدت با دقت قابل قبول و طبق برنامه مدیریت منابع آب، بدیهی است که مخازن سدهای خوزستان در اوایل زمستان تقریباً (۸۰-۷۰ حجم مخازن) باید پر شده باشند. چنین رویه‌ای به دلیل ذخیره‌سازی برای ایران که بیشترین بارش‌ها را در ماه‌های آبان تا فروردین دارد، معمول بوده است.

از اواسط بهمن‌ماه، پیش‌بینی بارش سنگین باران در هفته‌های بعد منجر به این شد که بخشی از مخازن سدها به تدریج تخلیه شود،

هستند. مسلما اگر می‌شد پیش‌بینی‌های هواشناسی را با دقت قابل قبولی از ماه‌ها قبل داشت حتما کارشناسان بهره‌برداری سد حجم زیادی از مخزن را از ماه‌ها قبل تخلیه می‌کردند؛ ولی وقوع پدیده‌های هواشناسی با دقت قابل قبول شاید زودتر از دو هفته قبل از واقعه نباشد. همچنین علی‌رغم همه مدل‌های پیشرفته، نمی‌توان سلیله تخمین دقیقی از میزان بارش و توزیع مکانی بارش داشت.

پایین دست سد کرخه سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای آماده‌سازی اراضی به منظور کشاورزی انجام شده است. بخش عمده محصولات کشاورزی در همین اراضی تهیه می‌شود و اشتغال تقریبا تمام مردم از طریق کشاورزی است. علاوه بر اینکه دیگر اهداف سدسازی تامین انرژی برق آبی است. برقی که بیشترین مصرف آن در تابستان در همین استان خوزستان است. با توجه به موارد فوق هیچ کارشناسی این ریسک بزرگ را نمی‌کند که مخزن را تخلیه کند برای اینکه ممکن است سیل بزرگی بیاید که در صورت عدم وقوع، با کم آبی شدید اراضی پایین دست و کمبود برق مواجه شوند.

نکته دیگری که ذهن تعدادی از هم‌وطنان را مشغول کرده این است که پس بود و نبود سد کرخه برای سیل چه فایده داشت؟ برای پاسخ این سوال توجه خواننده را به اراقمی که ذکر شد جلب می‌کنم. اگر سد کرخه نبود و تنظیم جریان مدیریت نمی‌شد، دومین سیل (دهه اول فروردین ۹۸) با حداکثر دبی ۸۲۰۰ متر مکعب بر ثانیه یعنی بیش از سه برابر حداکثر دبی رها شده کنونی (که تقریبا همه روستاهای حاشیه رودخانه تخلیه شده‌اند و زیر آب هستند) در بستر رودخانه جریان می‌یافت و تصور کنید این پیک سیل علاوه بر تخریب و گرفتن جان و مال هزاران روستایی در عرض کمتر از پنج روز به شهرهای بزرگی چون سوسنگرد، حمیدیه و بستان می‌رسید و منجر به نابودی تمام این شهرها می‌شد. از طرف دیگر آورد رسوب رودخانه‌ها معمولا به توان دو دبی بستگی دارد که همین پیک سیلاب بیش از ۶۴ میلیون تن رسوب با خودش حمل می‌کرد و تقریبا تمام روستاها و شهرهای پایین‌دست، زیر تلی از رسوب مدفون بودند و امکان فرار مردم روستاها و حتی شهرهای مختلف فراهم نبود.

در چنین شرایطی، خسارات جانی بسیار گسترده و زیان وارد شده به تاسیسات زیربنایی و ساختمان‌های مسکونی بسیار زیاد و غیرقابل تصور بود. سالیان طولانی باید سپری می‌شد تا بتوان آلام این فاجعه را فراموش کرد و هزینه‌های زیادی صرف تنها لایروبی رسوبات به‌جامانده و اصلاح ویرانی‌ها کرد.

شکسته شود و به حجم نزدیک به ۹ میلیارد مترمکعب برسد. مقدار حداکثر دبی ورودی در این مرحله به عدد بیش از ۸۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه رسید که بر اساس نظر کارشناسان هیدرولوژی، این دبی معادل دبی است که احتمال وقوع آن هر هزار سال یکبار است.

خوشبختانه با پیش‌بینی‌های خوبی که از قبل انجام شده بود و رهاسازی، توانستند سیلاب ورودی را در مخزن سد تسکین دهند و خروجی را به تدریج افزایش و به حداکثر ۲۵۰۰ متر مکعب بر ثانیه برسانند. در حال حاضر حجم مخزن بیش از ۶ میلیارد مترمکعب آب ذخیره دارد که در تاریخ سد کرخه بی‌سابقه است. پیش‌بینی اراضی و شهرهایی که در چنین دبی خروجی مواجه با سیل خواهند شد توسط کارشناسان انجام و موضوع به ستادهای بحران استان و شهرستان‌ها ابلاغ شد و از این رو، روستاییان فرصت تخلیه منازل و ترک روستاها را داشتند. هرچند که برای روستاییان و کشاورزان بسیار سخت است تا اراضی کشاورزی خود را که باید به‌زودی برداشت می‌کردند از دست بدهند و یا خیلی سخت‌تر است که مجبور به ترک خانه و کاشانه خود شوند، ولی حفظ جان آنها از همه مهم‌تر است.

خوشبختانه در این سیلاب تلفات جانی گزارش نشده است و این نشان از مدیریت خوب در بحث کنترل سیل بوده است. نکته مهم دیگر که باید اشاره شود این است که سیلاب‌های ورودی به کرخه به صورت پی در پی رخ می‌دهد. بدین معنی که آورد پیک سیل قبلی تمام نشده، پیک سیل دیگری، شاید بزرگ‌تر وارد شده است. تصور کنید در سیل گلستان تنها یک واقعه بارش البته سهمگین منجر به این همه خسارت و تلفات جانی شد، ولی مدیریت مناسب مخزن در سیل اخیر کرخه با آوردهای بسیار بزرگ‌تر و وقایع پیاپی منجر به خسارت مالی خیلی کمتر از سیل گلستان شده است.

حالا سوال‌های مختلفی که توسط تعداد زیادی از هم‌وطنان مطرح می‌شود این است که چرا سد کرخه خالی و یا نیمه پر نبوده تا بتوان سیل‌های مخرب را تسکین داد؟ برای پاسخ به این سوال ابتدا توجه شما را به این نکته جلب می‌کنم که اولویت احداث سدهای مخزنی در مناطقی مثل خوزستان، ذخیره آب برای استفاده در فصول خشک سال هست و در درجه بعد برای کنترل سیلاب. این بدان معنی است که بهره‌برداران سدها اجازه ندارند برای کنترل سیلی که ممکن است اتفاق افتد، مخزن سد را آن‌هم در زمان منتهی به فصل خشک خالی نگه دارند، چرا که وقوع پدیده‌های جوی همچون بارش و متعاقب آن سیل، دارای عدم قطعیت زیادی

اما درس‌هایی که از این سیل باید بیاموزیم تا در آینده این‌گونه حوادث تکرار نشود چه می‌تواند باشد؟ به نظر من راهکار استفاده از مجرای طبیعی رودخانه برای انتقال بخش بزرگی از سیل همیشه با بحران‌های اجتماعی و خسارت زیاد همراه است. اینکه بیایم مسیر رودخانه را لایروبی کنیم، راهکاری برای کنترل سیل‌های بزرگ نیست. لایروبی رودخانه علاوه بر هزینه بسیار سنگین (به دلیل اینکه اراضی اطراف باید تملک شوند) بسیار طولانی است و امکانات گسترده‌ای لازم دارد. همچنین تنها با رودخانه کرخه مواجه نیستیم، بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر رودخانه در استان خوزستان در پایین دست سدها قرار دارند که باید لایروبی شوند و اولین سوال اساسی در بحث لایروبی این است که ابعاد اصلاح شده رودخانه چقدر باشد؟ معمولاً رودخانه‌ها به‌طور طبیعی در طی چند سال ابعاد آنها بر اساس دبی مورفولوژی یا سیل با دوره بازگشت کم و بیش دو ساله تنظیم می‌شوند. چنین ابعادی نمی‌تواند سیل ۲۵۰۰ متر مکعب را تخلیه کند و برای چنین سیلی باید ابعاد خیلی بزرگ‌تر مثلاً با دبی با دوره بازگشت ۲۵ ساله اجرا شود. خوب اگر با هزینه زیاد این ابعاد اجرا شوند در طی این ۲۵ سال ابعاد بر اساس دبی مورفولوژی شکل خواهند گرفت و در نتیجه بعد از ۲۵ سال ابعاد جدید ظرفیت عبور سیل فوق را نخواهد داشت.

تجربه سال‌های گذشته هم نشان داده که حفظ حریم رودخانه تقریباً غیرممکن است و دخل و تصرف‌های زیادی صورت می‌گیرد. به‌خصوص در مناطق خشک و نیمه‌خشک که ممکن است چندین سال با خشکسالی مواجه باشیم. پس باید چکار کرد؟ مسلماً من در اینجا نمی‌خواهم از راهکارهای کلاسیک نظیر مرتع‌داری، آبخیزداری و سدسازی در بالادست سد کرخه نام ببرم، هرچند همه این راهکارها مناسب و باعث تأخیر پیک سیلاب ورودی به سد می‌شوند؛ ولی بعضاً بسیار وقت‌گیر، پر هزینه و یا بعضاً با درصد کمی می‌توانند به کاهش پیک سیلاب کمک کنند. من فرض می‌کنم همه‌ی این راهکارها کم و بیش در بالادست انجام شده، ولی باز هم با راهسازی دبی بزرگ‌تر از ظرفیت عبوری رودخانه مواجه شده باشیم یا بارش در حوضه میانی منجر به سیل شود. راه کار پیشنهادی استفاده از شبکه کانال‌های جداگانه برای عبور ایمن سیل به هور است. با مطالعه دقیق‌تری می‌توان چنین شبکه‌ای را طوری طراحی کرد که بتوان از کانال‌های موجود زهکشی، پستی‌های موجود در اراضی و یا احداث کانال‌های خاکی جدید بهره برد.

بدیهی است حجم زیادی از طریق این شبکه را در زمان‌های ضروری می‌توان تخلیه کرد، بدون اینکه روستاها و اراضی کشاورزان را تهدید کند. در صورت وجود چنین شبکه مستقلاً برای عبور سیل در همین واقعه اخیر می‌شد دبی مشخصی را از اوایل اسفند و یا حتی زودتر رها کرد بدون اینکه دغدغه ایجاد خسارت به شهرها و کشاورزان را داشت و یا با ممانعت حاکمان سیاسی، مردم شهرها، کشاورزان و روستاییان مواجه بود. این رویه یعنی احداث گذرگاه‌های سیلابی در قدیم برای حفاظت شهر اهواز در مقابل سیل به کار گرفته شده است. وجود انباری چون ماله (بالادست اهواز) و بحر (پائین دست اهواز) که حفاری شده‌اند به همین منظور بوده است. لذا برای ایمن‌سازی شهرها، روستاها و اراضی زیر سد کرخه پیشنهاد می‌شود تا مسئولان مطالعات جامعی برای پیش‌بینی مسیرهای شبکه کانال‌های زهکشی برای عبور ایمن سیل را در دستور کار خود قرار دهند.

این یادداشت در تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۸ نوشته شده است که در صورت تداوم بارش‌ها در بالادست سد کرخه، امکان رهاسازی از مسیر رودخانه کرخه تا دبی ۴۰۰۰ مترمکعب بر ثانیه پیش‌بینی شده است که در این صورت حجم خرابی‌ها بسیار گسترده‌تر خواهد بود)

اطلاعیه‌ی ستاد کمک‌رسانی به سیل‌زدگان دانشگاه شهید چمران اهواز

ستاد کمک‌رسانی به سیل‌زدگان دانشگاه شهید چمران اهواز در اطلاعیه‌ای آمادگی همه‌جانبه این دانشگاه را برای کمک به هم

استانی‌های سیل‌زده پس از پایان بحران سیل و برای پیشگیری از اتفاقات تلخ پیش‌آمده در آینده اعلام کرد.

در متن این اطلاعیه آمده است:

خوزستان سال‌هاست که با مصائب متعدد و مستمر روبروست. هنوز

بهنظور مشارکت دانشگاهیان در کاهش مشکلات این بحران، ستاد ویژه دانشگاهیان را جهت هماهنگی با مسئولین ذی‌ربط انتخاب نموده و آماده هستیم ضمن همراهی همه‌جانبه باهم استانی‌های سیل‌زده پس از پایان بحران سیل، برای بررسی «علت وقوع سیل»، «تبعات آن» و «چگونگی مدیریت این بحران» به جهت پیشگیری از اتفاقات تلخ پیش آمده در آینده در شاخه‌های مختلف علمی تحقیقات لازم را انجام دهیم.

سیل‌زده

اعزام دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان حمیدیه

۲۳

گروهی از دانشجویان پسر عضو کانون‌های فرهنگی، انجمن‌های علمی دانشجویی، تشکل‌های اسلامی و دیگر علاقه‌مندان برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان، به شهرستان حمیدیه عزیمت کردند.

این دانشجویان با هماهنگی و اعلام نیاز سازمان هلال احمر و با ساماندهی معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه عازم شهرستان حمیدیه شدند.

لازم به ذکر است، این دانشجویان به منظور کمک به ستاد پشتیبانی هلال احمر برای تخلیه، بسته‌بندی، بارگیری و توزیع کمک‌های غیر نقدی در بین سیل‌زدگان که بخشی از آنها از سوی دانشگاهیان این دانشگاه جمع‌آوری شده بود، اعزام شدند.

زخم‌های ناشی از دوران جنگ تحمیلی التیام نیافته بود که از اواسط دهه ۸۰ تاکنون گرفتار ریزگردهای داخلی و خارجی شد. سپس سیل فروردین ۹۵ همه‌ی دارایی کشاورزان شمال و غربش را به تاراج برد و به وعده‌ی جبران خسارت‌ها هم عمل نشد. در تمام تابستان گرم و طولانی ۹۷ نیز در اثر آتش‌سوزی در نزارهای هورالعظیم، مردم تنفس دود را با ریه‌های پر از گردوغبار نیز امتحان کردند.

با بارش رحمت الهی در پاییز و زمستان ۹۷ امید می‌رفت شرایط این استان و شرایط کشاورزان و دامدارانش بهبود یابد، اما سیلاب سهمگین و بی‌سابقه‌ی فروردین ۹۸ استان لرستان، شمال و غرب خوزستان را در امواج سهمگین خود غرق نمود و ویرانی بسیاری برجای گذاشت.

این غم‌نامه که هنوز در آغاز آن هستیم تاکنون دارای یک‌عمر و دسترنج سالانه‌ی بیش از نیم میلیون کشاورز و دامدار لرستانی و خوزستانی را نابود کرده و بیش از ۳۰۰ هزار نفر مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند.

حجم خسارت‌ها به حدی است که کمک‌های مردمی و بودجه‌های ناچیز دولتی به‌هیچ‌وجه نمی‌تواند پاسخگوی آن باشد؛ و صحبت از ۵ میلیون تومان کمک بلاعوض و ۵۰ میلیون تسهیلات کم‌بهره برای جبران این حجم ویرانی، با واقعیت زندگی مردم در شرایط اقتصادی حاضر فاصله‌ها دارد.

لازم به ذکر است خوزستان با تولید بیش از ۱۶ میلیون تن محصولات کشاورزی رتبه‌ی اول تولید محصولات کشاورزی را دارد. تقریباً نیمی از محصولات کشاورزی در مناطقی تولید می‌شود که هم‌اکنون سیلابی به ارتفاع یک تا دو متر در آن‌ها جریان دارد و بیم آن می‌رود که بدقولی (مانند آنچه در سیل سال ۹۵ اتفاق افتاد) و عدم جبران خسارت کشاورزان، علاوه بر ایجاد مسائل حاد اجتماعی و امنیتی در استان، امنیت غذایی ایران اسلامی را نیز با خطر جدی مواجه کند.

انتظار داریم مسئولان ارشد نظام و دولت با تخصیص فوری اعتبارات لازم از محل منابع قابل حصول (به‌خصوص صندوق توسعه‌ی ملی) خسارت‌های کشاورزان و دامداران سیل‌زده به‌صورت بلاعوض به‌گونه‌ای تأمین کنند که این عزیزان بتوانند حداقل به سطح معیشت قبل از وقوع سیل برسند.

ما دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز با برگزاری نشستی،

بازدید اعضای هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب از سد انحرافی کرخه

اعضای هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز باهدف بررسی عملکرد سد انحرافی کرخه (حمیدیه) و آگیری این سد از نظر عبور حجم سیلاب در رودخانه کرخه، تعیین مشکلات موجود و ارائه راهکار از این سد بازدید کردند.

۲۴

در این بازدید دکتر سید محمود کاشفی پور، دکتر محمد بهرامی یاراحمدی و دکتر محمدمبین مداح به نمایندگی از دانشکده ی مهندسی علوم آب حضور داشتند.

گفتنی است سد انحرافی حمیدیه در ۳۵ کیلومتری شمال غرب اهواز و بر روی رودخانه ی کرخه قرار گرفته است. این سد بتنی که در سال ۱۳۳۴ به بهره برداری رسیده است، دارای تاجی به طول ۱۹۲ متر می باشد که در بالادست آن سه دهانه آگیری قرار گرفته است. در ساحل راست این سد دو دهانه آگیری آزادگان و قدس و در ساحل چپ آن آگیری وصیله قرار دارد. به همین دلیل دو دهانه ی لجن کش که هر کدام دارای ۵ دریچه (به ابعاد ۴.۵×۵.۸) هستند، در سواحل چپ و راست آن به منظور تخلیه سیلاب احداث شده است. این سد دارای ۱۹ دهانه سرریز است. ظرفیت تخلیه سیلاب سد حدود ۲۴۰۰ مترمکعب بر ثانیه است. در گزارش این بازدید از سوی اعضای هیئت علمی دانشکده ی مهندسی علوم آب بیان شده است که در حال حاضر هر ۱۰ دریچه ی لجن کش سد برای عبور سیلاب باز است که بخش زیادی از سیلاب رودخانه کرخه از آن ها عبور می کند. علاوه بر این، بخش

دیگری از جریان نیز از روی ۱۹ دهانه سرریز سد که مابین دو دهانه ی لجن کش سد قرار دارند، بدون هیچ مشکلی عبور می کند. در ادامه این گزارش آمده است در ابتدای کانال های آزادگان و قدس بخش زیادی از رسوبات انباشته شده است که آگیری و عبور جریان را با مشکل زیادی مواجه می کند. همچنین در پایین دست سد و در ساحل راست آن به دلیل شکستگی کانال های آگیری قدس و آزادگان، بخشی از جریان رودخانه وارد کانال های مذکور می شود که در حال حاضر مقدار جریان ورودی از رودخانه از این طریق حدود ۶۰ مترمکعب بر ثانیه است.

گفتنی است از ابتدای بروز رخداد سیل در استان خوزستان گروه های مختلفی از دانشکده های دانشگاه شهید چمران اهواز به منظور کمک به مردم و مسئولان استانی تشکیل و در این راستا نشست های متعددی در دانشگاه و دستگاه های اجرایی برگزار شده است.

بازدید کارگروه آب و محیط زیست شبکه ی ملی جامعه و دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم

به دنبال انتشارات نظرات متفاوت در خصوص وضعیت آگیری هورالهویزه و نگرانی هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده

بود، کار گروه آب و محیط‌زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه با دعوت از شماری از اعضای هیئت علمی دانشکده ی مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید از قسمت‌های مختلف هور انجام داد.

نتیجه این بازدید به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱- بازدید ابتدا از تأسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص گردید متأسفانه در دولت قبل از دولت دکتر روحانی ارتفاع تمام تأسیسات نفتی و جاده‌های مربوطه در حالت خشک هور بناشده‌اند و آبیگری هور در فعالیت‌ها دیده نشده است. بعد از آن از دایک حداقل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به شطّ علی بازدید صورت گرفت. آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل بند واقع در بخشی از این دایک انجام می‌شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه‌ای است که از کف مخزن ۲ بالاتر است و آب باید در مخزن ۲ هد بگیرد تا به مخزن ۳ سوار شود و ضمناً دهانه‌های آن با استاپ‌لاگ‌هایی قابل باز و بستن هستند. در بازدید مشاهده شد که تمام دهانه‌های پل بند باز هستند و آب از همه قسمت‌های آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است. اما اختلاف ارتفاع بین دو مخزن زیاد (در حدود ۱ متر) است و این نشان می‌داد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به‌تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست. به همین جهت دایک مربوطه به تازگی (بعضی از قسمت‌ها همین دیروز باز شده بودند) در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از قسمت ۲ به ۳ منتقل می‌کردند. به نظر می‌رسید با این بازشدگی‌های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده است اما اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیشتری ایجاد می‌نماید.

۲- مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کالورت به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت. اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتی متر از مخزن ۳ پایین تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود.

۳- مخزن ۵ آب بسیار کمی داشت و پیدا بود آب سیلاب کلاً به این مخزن تاکنون وارد نشده است.

۴- تأسیسات نفتی در مخازن ۳ و ۴ و ۵ بسیار کم ارتفاع بودند به طوری که در مخزن ۳ اگر نیم متر به ارتفاع آب اضافه شود، آب وارد تأسیسات نفت خواهد شد و خسارت وارده جدی خواهد بود.

۵- توافقنامه ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط زیست مربوط به سالیان گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده است که ارتفاع آب از سطح دریا در مخازن ۱ و ۲ باید حداکثر ۵ متر و در مخازن ۳ و ۴ و ۵ باید ۳/۵ متر نگهداری شود، لذا شرکت نفت نیز تأسیسات و جاده‌های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده‌اند. ارتفاع آب در مخازن ۱ و ۲ در حال حاضر ۴/۵ متر است.

۶- با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۴/۵ متر نیز در نظر بگیریم (که در این صورت همه تأسیسات نفت در این مخازن زیر آب می‌روند) حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون متر مکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب گوی مشکل فعلی رودخانه کرخه خواهد بود.

۷- هیچ تحرکی در تأسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ مشاهده نشد.

۸- ظاهراً بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده، بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است.

۹- مسئولین نفتی توضیح دادند که یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه ای از کرخه) به علت فعالیت آبی‌پروری و کشاورزی در دهانه آن به هور امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می‌تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود.

۱۰- به نظر نمی‌رسد در حال حاضر وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳ و ۴ و ۵ داشته باشد، اما عدم تحرک برای تنظیم شرایط تأسیسات نفتی و جاده‌های دسترسی برای ارتفاع بیشتر آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ کمی قابل تامل می‌باشد. عدم اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می‌کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد و یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد نماید.

۱۱- پیشنهاد می‌شود که شرکت نفت سرریزاً اقدامات حفاظتی موقتی برای تأسیسات خود را شروع نماید و بعد از فروکش نمودن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقر تأسیسات و جاده‌های خود اقدام دائمی انجام دهد تا مشکل آبیگری هور در آینده دچار اختلال نگردد.

برپایی کارگاه آموزشی «مداخله در بحران» برای امداد رسانی به سیل زدگان خوزستان

یل نامه

با هدف امداد رسانی روحی به آسیب دیدگان سیل در استان خوزستان، انجمن علمی دانشجویی رشته «روان شناسی» مدیریت فرهنگی دانشگاه شهید چمران اهواز کارگاه آموزشی «مداخله در بحران» را در معاونت فرهنگی و اجتماعی برگزار کرد. این کارگاه با هدف التیام بخشی به رنج های روحی و روانی سیل زدگان استان و با شرکت دانشجویان رشته روان شناسی این دانشگاه تشکیل شد.

گفتنی است، آموزش کارگاه مداخله در بحران را دکتر ایران داودی و دکتر مرتضی امیدیان اعضای

هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه بر عهده دارند و در پایان، دانشجویان توانمند و علاقه مند در اختیار مرکز علوم رفتاری دانشگاه قرار می گیرند تا با هماهنگی این مرکز و هلال احمر استان برای مداخلات روان شناختی و خدمات مشاوره ای به مناطق سیل زده و اردوگاه های محل

اسکان سیل زدگان اعزام شوند.

حضور گروه دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز در مناطق سیل زده

۲۶

به منظور کمک به مردم در مناطق سیل زده استان خوزستان و مداوای دام ها، گروه دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز در برخی از این مناطق حضور یافت.

اعضای هیئت علمی دانشکده دامپزشکی با حضور در مناطق آب گرفته ی روستاهای موران، بوعلیه و نیز محل های جمع آوری احشام بعضی روستاهای مسیر آبادان و شیرین شهر نسبت به مداوای دام ها، اقدام کردند.

دکتر حمیدی نجات رئیس دانشکده ی دامپزشکی، دکتر قدردان مشهدی عضو هیئت علمی دانشکده و معاون دانشجویی دانشگاه، دکتر علی عباس نیکوند عضو هیئت علمی دانشکده ی دامپزشکی و مهندس علی نژاد مدیر امور خدمات عمومی دانشگاه گروه اعزامی به مناطق سیل زده برای مداوای دام ها را تشکیل دادند.

گفتنی است پیش از این نیز اعلام گردید که معاینه ی دام های سیل زدگان در بیمارستان دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز به صورت رایگان انجام می شود.

در کارگاه نقش زنان در خانواده برای مقابله با بحران طرح شد؛

دکتر داوودی: اطلاع‌رسانی به کودکان در شرایط بحرانی محدود و تحت کنترل

والدین باشد

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، گفت: در مواقع بحرانی اطلاع‌رسانی به کودکان باید محدود و تحت کنترل والدین باشد.

دکتر ایران داوودی در کارگاه آموزشی نقش زنان برای مقابله با بحران، اظهار کرد: در مواقع بحرانی بهتر است به بچه‌ها مناسب سن و توانایی‌هایشان مسئولیت داده شود تا احساس کنند می‌توانند بر شرایط کنترل داشته باشند.

وی در ادامه به تعریف بحران، انواع بحران، آمادگی برای مدیریت بحران، حفظ آرامش، تهیه طرح خانوادگی با مشارکت اعضا، توجه به نیازهای همگی اعضای خانواده در طرح خانوادگی و توجه به اعضای آسیب‌پذیر خانواده مثل کودکان و نوجوانان، کهن‌سالان و بیماران پرداخت.

داوودی با تأکید بر اینکه در مواقع بحرانی وظایف هر کس در طرح خانوادگی باید مشخص شود، اظهار کرد: صحبت در خانواده در مورد بحران و تشویق اعضا به‌ویژه کودکان به صحبت در مورد احساسات منفی خود مثل ترس و خشم و اینکه در بیان حقایق صادق باشند، در کاهش اثرات منفی بحران مؤثر است و خانواده را دورهم نگه خواهد داشت.

وی، تصریح کرد: در مواقع بحرانی در حد امکان برنامه‌های معمول خانواده حفظ شود و بچه‌ها و نوجوانان را مطمئن کنید که شما (والدین) از آن‌ها مراقبت خواهید کرد و در این شرایط مکرر عشق و علاقه خود را به اعضای خانواده به‌ویژه کودکان ابراز کنید.

عضو هیئت علمی دانشکده ی علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطر نشان کرد: ترس‌های بعد از روی دادن حوادث در کودکان شامل دوباره اتفاق افتادن حادثه، از دست دادن والدین یا آسیب دیدن به آن‌ها، جدا شدن از خانواده و تنها ماندن است.

داوودی گفت: این ترس‌ها می‌تواند تغییر رفتار مثل خشم و

پرخاشگری، از دست دادن کنترل ادرار و دفع، شدت یافتن ترس‌های مرضی و تشدید اضطراب جدایی را به دنبال داشته باشد. وی در ادامه عنوان کرد: برای ایجاد احساس کنترل در کودکان و نوجوانان در مواقع بحرانی اجازه دهید آنها برخی برنامه‌های خانواده را مانند نوع غذایی که برای نهار و شام قرار است خورده شود، تعیین

کلی نام

پریسا بیژن‌زاده روان‌شناس کودک و بازی درمانگر نیز بیان کرد: از آنجا که زبان کودکان، بازی است و ما به‌وسیله داستان، نقاشی و انواع بازی‌ها می‌توانیم وارد دنیای کودکان شویم باید اطلاعات و آموزش‌هایی را که قصد داریم به کودکان انتقال دهیم را در قالب بازی طرح‌ریزی کنیم.

وی افزود: از جمله اقداماتی که می‌توان انجام داد آموزش توانایی‌های کودکان -انواع قصه‌گویی- نقاشی و بازی‌های مختلفی از جمله گل بازی، خمیربازی، بازی‌های کاغذی، دویدن، حبیب بازی و... است. گفتنی است این کارگاه آموزشی را دفتر مشاور رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز در امور بانوان و خانواده برگزار کرد.

نشست استاندار خوزستان با اعضای هیئت علمی دانشکده ی مهندسی علوم آب

در نشستی با حضور دکتر شریعتی استاندار خوزستان و تنی چند از اعضای هیئت علمی دانشکده ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، درباره ی مسائل پیرامون سیل‌های اخیر بحث و بررسی شد.

این نشست پیرو تشکیل کمیته‌های مختلفی در دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره ی ارائه راهکارهایی برای برون‌رفت از مشکلات به وجود آمده در پی سیل‌های اخیر و جلوگیری از رخدادهای ناشی از سیلاب در آینده، برگزار شد.

همچنین در این نشست چند گزینه‌ی پیشنهادی از جمله اصلاح نهر صالح، امکان‌سنجی استفاده از کانال خسرج، روش‌های افزایش میزان جریان عبوری از کرخه به سمت هورالعظیم، تعیین مکان‌های نسبتاً پست به‌منظور ذخیره بخش زیادی از

سیلاب و همچنین بررسی موقعیت کارگذاری زیرگذرهای جاده آبادان ماهشهر برای خروج از مشکلات آینده‌ی شادگان

پیشنهادهای ارائه‌شده گردید تا دستور لازم در زمان مقتضی برای اجرایی شدن این طرح‌ها صادر شود.

پیشنهاد و مورد بررسی قرار گرفت.

دکتر شریعتی استنادار خوزستان ضمن اظهار خرسندی و تقدیر از حضور فعال اعضای هیئت علمی دانشکده‌ی مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز که داوطلبانه به یاری مسئولین اجرایی آمده‌اند، خواستار بررسی دقیق

سیلاب

نشست ستاد مدیریت بحران دانشگاه با حضور معاونان و رؤسای دانشکده‌ها برگزار شد

این رویدادها همواره نقش اساسی و کلیدی به ویژه در حوزه خدمات‌رسانی به مناطق داشته‌اند.

دکتر زراعت‌زاد رئیس دانشکده‌ی اقتصاد و علوم اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز خواستار سازمان‌دهی دانشجویان برای حضور در مناطق سیل‌زده شد.

دکتر مهدی قمشی رئیس دانشکده‌ی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست به ارائه گزارشی از وضعیت آورد رودخانه‌ها و سدهای استان پرداخت.

در ادامه دکتر قدردان مشهدی معاون دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز، آخرین وضعیت خوابگاه‌های این دانشگاه را برای حضور مجدد دانشجویان تشریح کرد.

همچنین در این نشست مقرر شد که معاونت مالی و اداری دانشگاه نسبت به ثبت‌نام کارکنان داوطلب برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان و خدمات‌رسانی در این مناطق اقدام کند.

نشست ستاد مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز با حضور دکتر غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه، معاونان و رؤسای دانشکده‌ها برگزار شد.

دکتر خواجه در این نشست که در سالن جلسات حوزه ریاست دانشگاه برگزار شد، عنوان کرد: این نشست به منظور معرفی ظرفیت‌ها و توانایی‌های دانشکده‌ها برای کمک به سیل‌زدگان استان تشکیل شده است.

وی افزود: خوشبختانه از روزهای نخست امسال گروه‌های کمک‌رسانی به سیل‌زدگان در دانشگاه تشکیل شد و اقلام غیر نقدی و کمک‌های نقدی جامعه دانشگاهی برای ارسال به مناطق سیل‌زده، جمع‌آوری گردید.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، ادامه داد: همچنین با هماهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه و همچنین هلال احمر استان اولین گروه از دانشجویان این دانشگاه برای کمک‌رسانی عازم مناطق سیل‌زده حمیدیه شده‌اند.

در ادامه این نشست دکتر جوکار رئیس دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید چمران اهواز بر ضرورت مشارکت دانشگاهیان در امر خدمات‌رسانی به سیل‌زدگان تأکید کرد و گفت: استان خوزستان به لحاظ جغرافیایی همواره با بلایای طبیعی مواجه بوده و دانشگاهیان نیز در

رئیس دانشکده‌ی دامپزشکی خبر داد؛ معاینه‌ی رایگان حیوانات مناطق سیل زده در بیمارستان دامپزشکی

رئیس دانشکده‌ی دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی معاینه‌ی حیواناتی که از مناطق سیل زده به بیمارستان دامپزشکی منتقل شود، رایگان خواهد بود.

دکتر حسین حمیدی نجات در این باره بیان کرد: طرح رایگان بودن معاینه‌ی حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از روز گذشته در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشستی با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی، مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده‌ی دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده‌ی دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطرنشان کرد: اعضای هیئت علمی دانشکده، دانشجویان دوره‌های

عمومی و تخصصی این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مسئله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است.

به گزارش مدیریت بحران استانداری خوزستان از زمان وقوع سیل تاکنون ۱۷۴ روستا به صورت کلی و جزئی در خوزستان تخلیه شده‌اند و تا این لحظه ۴۳ کمپ برای اسکان روستاییان، برپا شده است.

امضای تفاهم‌نامه‌ی همکاری مشترک میان هیئت ویژه‌ی گزارش ملی سیلاب‌ها و دانشگاه شهید چمران اهواز

تفاهم‌نامه‌ی همکاری مشترک میان هیئت ویژه‌ی گزارش ملی سیلاب‌ها و دانشگاه شهید چمران اهواز با حضور دکتر خواجه رئیس دانشگاه و دکتر نیلی احمدآبادی رئیس هیئت، امضا شد.

این تفاهم‌نامه در جلسه‌ای با حضور اعضای هیئت رئیسه دانشگاه و به‌منظور همکاری‌های مشترک بین دانشگاه و هیئت ویژه‌ی گزارش ملی سیلاب‌ها، منعقد و امضا شد.

همکاری علمی، پژوهشی، فنی و اجرایی به‌منظور تهیه و تدوین «گزارش ویژه ملی سیلاب‌ها» در کار گروه‌های هوا و اقلیم، هیدرولوژی و منابع آب، مهندسی رودخانه و سازه‌های هیدرولیکی، مدیریت بحران، مدیریت ریسک و بیمه، زیرساخت‌ها، شهرسازی، معماری و میراث فرهنگی، اجتماعی، فرهنگی و اطلاع‌رسانی، حقوقی، منابع طبیعی و کشاورزی، محیط‌زیست، اقتصاد و تأمین مالی، امداد، نجات و بهداشت، کسب‌وکار، آموزش و مدیریت منابع انسانی و معرفی نماینده در کار گروه‌های ملی موضوع اصلی این تفاهم‌نامه است.

در قالب این تفاهم‌نامه دانشگاه شهید چمران اهواز و هیئت ویژه‌ی گزارش ملی سیلاب‌ها در موضوعاتی از جمله تبیین سیمای دقیق و علمی حادثه در استان خوزستان، تحلیل اطلاعات دریافتی از اقدامات دستگاه‌های اجرایی متناسب با کار گروه‌های یاد شده،

بررسی، ارزیابی و اعلام نظر فنی در خصوص گزارش‌های دریافتی از اقدامات دستگاه‌های اجرایی در استان خوزستان و معرفی آگاهان، کارشناسان و همکاران به کار گروه‌های ملی هیئت متناسب با نیازهای ارائه‌شده‌ی هیئت ویژه همکاری خواهند داشت.

گفتنی است پیش از این جلسه نیز دکتر نیلی احمدآبادی و گروه همراه افزون بر بازدید هوایی از مناطق سیل‌زده‌ی استان خوزستان، نشستی با اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز داشتند.

در گفت‌وگو با رئیس دانشکده‌ی مهندسی علوم آب؛

لایروبی رودخانه‌ی کارون در مقطع اهواز اثر مثبتی در گذر سیلاب ندارد

سینما

آب دانشگاه شهید چمران اهواز و رئیس کارگروه آب و محیط زیست شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه پیرامون وضعیت فعلی حوضه‌های آبی استان که در ادامه آورده شده است. *از ابتدای امسال بروز سیل موجی از نگرانی‌ها را در کشور و برخی استان‌ها ایجاد کرده است، در خصوص آخرین وضعیت حوضه‌های آبی استان توضیح دهید که آیا هنوز وضعیت این حوزه‌ها، نگران‌کننده است. در حال حاضر می‌توانیم اطمینان داشته باشیم که وضعیت بحرانی تر نمی‌شود؛ الان وضعیت در حوزه رودخانه کارون بسیار خوب است و مخازن سدهای این رودخانه گنجایش لازم برای ورود آب‌های جدید را دارد. در حوزه رودخانه دز نیز شرایط به همین گونه است و جای نگرانی نیست. اینکه گفته می‌شود ممکن است ذوب برف در بالادست استان موجب افزایش آورد رودخانه‌ها شود، درست است اما وضعیت را بحرانی نخواهد کرد زیرا این مسئله در سال‌های معمولی نیز وجود داشته و همیشه ظرفیت مخازن سدها در

این فصل

به‌گونه‌ای است که می‌تواند این میزان آورد را کنترل کند و در حال حاضر خروجی سدها با در نظر گرفتن ذوب برف در بالادست استان تنظیم می‌شود. در حوزه رودخانه

کرخه نیز حجم حداکثری که برای سد پیش‌بینی شده ۵٫۶ میلیارد مترمکعب است و در سیلاب‌های اخیر به این دلیل که وضعیت شهرهای در مسیر رودخانه بحرانی نشود به اجبار این ریسک پذیرفته شده و حجم سد کرخه تا ۶۰۲ دهم میلیارد

پایداری سدها در استان خوزستان از ابتدای امسال تاکنون بروز سیل در استان خوزستان خسارات بسیاری را به بخش‌های مختلف تأسیسات، کشاورزی، راه‌های استان و... وارد کرده است. مسئله تغییر اقلیم در کشور به‌ویژه در نیمه غربی و جنوب غربی کشور از مدت‌ها قبل توسط کارشناسان این حوزه و مسئولان امر بیان شده بود اما تغییر اقلیمی که جهت آن به سوی خشک‌سالی بود و به‌نوعی وضعیت اقلیمی کشور و استان خوزستان در ۱۲ سال گذشته نیز مبین همین مسئله است؛ اما بارش‌های امسال برخی معادلات را برهم زد. هرچند بارش‌های بیش از نرمال جزو پیش‌بینی‌های کارشناسان هواشناسی کشور بود اما عبور این بارش‌ها از حد نرمال و بروز سیل در برخی استان‌ها به‌نوعی همگان را در بهت فروبرد و کشور بعد از یک دوره خشک‌سالی وارد یک سال بسیار تر شد. هرچند برخی استادان دانشگاه این عقیده را دارند که تنها زمانی می‌توان با اطمینان گفت کشور وارد ترسالی

روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز PRSCU

شده است که حداقل دو تا سه سال پی‌درپی شاهد بارش‌های بیش از نرمال در مناطق مختلف باشیم. از این رو با فروکش کردن برخی مشکلات حاصل از باران‌های اخیر، گفت‌وگویی کردیم با دکتر مهدی قمشی رئیس دانشکده مهندسی علوم

مترمکعب افزایش یافته است. * آیا در برنامه سد کرخه این میزان حجم آب دیده شده بود؟ - خیر؛ در برنامه سد کرخه حجم ۶,۲ میلیارد مترمکعب وجود نداشت و این حجم برای این سد حد بالایی محسوب می شود. بدین منظور در این حوزه خروجی حدود یک هزار و ۲۱۷ مترمکعب در ثانیه نگه داشته شده است، علی رغم اینکه ورودی این سد در حال حاضر یک هزار مترمکعب در ثانیه است و این میزان ورودی و خروجی نشان می دهد تفاوت چندانی نسبت به هفته قبل نداشته. با خروج بخشی مهمی از آب سد کرخه الان حجم سد به ۵,۶ میلیارد مترمکعب رسیده است. در حال حاضر ظرفیت رودخانه کرخه کامل است و متولیان امر باید یک هزار و ۲۰۰ مترمکعب خروجی سد را ادامه بدهند تا ظرفیت سد به حدود ۵,۲ میلیارد مترمکعب برسد. البته باید به این مسئله نیز اشاره کرد که در حال حاضر ورودی و خروجی سد کرخه وضعیت پایداری دارد و منطقی است که حجم آب ذخیره شده پشت سد، کاهش یابد. بنابراین وضعیت منطقه دشت آزادگان، جاهایی که سیل گرفته شده و جاهایی که باسیل بند محفوظ مانده حداقل تا دو هفته آینده به همین شکل باقی خواهد ماند و پس از آن آب فروکش می کند. * این میزان ورودی به سد کرخه تا چه زمانی ادامه خواهد داشت؟ - ورودی حدود یک هزار مترمکعب در ثانیه به سد کرخه احتمالاً تا یک ماه آینده ادامه خواهد داشت و خروجی را نیز حداقل تا دو هفته آینده یک هزار و ۲۰۰ مترمکعب در ثانیه نگه داشته خواهد شد؛ در دو هفته آینده احتمالاً میزان خروجی از یک هزار و ۲۰۰ مترمکعب در ثانیه به ۵۰۰ مترمکعب در ثانیه کاهش خواهد یافت تا رودخانه در بستر طبیعی خود حرکت کند؛ آن وقت با این میزان خروجی، منطقه تحت تأثیر رودخانه کرخه به وضعیت عادی باز خواهد گشت. * در حوزه رودخانه کارون برخی نگرانی ها درباره تالاب شادگان وجود دارد. - همان طور که گفتیم در حوزه رودخانهی کارون و دز وضعیت ثابت است و تنها نگرانی در حوزه کارون، آبی است که از نجر بخره به سمت تالاب شادگان می رود که بیش از ظرفیت این تالاب است؛ البته تالاب شادگان زمانی این میزان آب را در خود جای داده بود و کل شهر شادگان در میان تالاب قرار داشت و به دلیل خشک سالی ها و تعدی به محدود تالاب شرایط این تالاب تا

حدودی نگران کننده شده است. گزارش ها نیز حاکی از این است که در حال حاضر آب به سمت برخی از روستاهای آبادان پیش رفته است اما مسئولان استانی اعلام کرده اند جای نگرانی نیست و وضعیت پایدار است؛ الان دبی ورودی به نهر بخره با توجه به دبی کارون در اهواز که دو هزار و ۱۰۰ مترمکعب در ثانیه است بسیار کم شده است و از دو روز آینده آبی از رودخانه کارون به نهر بخره وارد نخواهد شد. در روزهای گذشته آب تا ۷۰۰ مترمکعب در ثانیه از این مسیر عبور می کرد که به نظر می رسد در دو روز آینده این میزان به صفر برسد و ارتفاع آب در تالاب شادگان کاهش یابد. * به همراه تعدادی از اعضای هیئت علمی دانشگاه بازدید از آخرین وضعیت تالاب هورالعظیم داشتید، وضعیت تالاب را چگونه ارزیابی می کنید؟ - نگرانی حال حاضر در حوزه تالاب هورالعظیم ورود حجم زیادی از دبی رودخانه کرخه به سمت این تالاب و همچنین پایداری این میزان ورودی است؛ برخی نگرانی ها هم در خصوص ورود آب به حوضچه های ۳ و ۴ و ۵ که تأسیسات نفتی زیادی در آن قرار گرفته است، وجود دارد. تنها مشکل حال حاضر آب ورودی از دایک مرزی بخش عراقی هور به سمت بخش ایرانی است که ممکن است ایجاد مشکل کند؛ در این محدوده نیز کارهایی در حال انجام است تا آب به سمت دجله یا اروندرود هدایت شود. اگر تا دو هفته دیگر مشکلی در این دایک ها ایجاد نشود و از قسمت عراقی تالاب هورالعظیم نیز آب برگشت داده نشود جای نگرانی وجود ندارد. * وضعیت تأسیسات نفتی تالاب پس از سیل های اخیر چگونه است؟ و اینکه واکنش هایی نسبت به وزارت نفت وجود داشت که به دلیل وجود این تأسیسات اجازه ورود به برخی حوضچه ها داده نمی شود. - در ۱۰ سال گذشته هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده است؛ تعداد تأسیسات نفتی در مخازن ۱ و ۲ کم است و آب کرخه از طریق شاخه های متعدد از سمت رفیع و بستان وارد این دو مخزن می شود؛ اما تأسیسات اصلی نفتی بیشتر در مخازن ۳ و ۴ و ۵ واقع شده که متأسفانه ارتفاع این تأسیسات بسیار کوتاه و حدوداً سه و نیم متر از سطح دریا در نظر گرفته شده در حالی که ارتفاع مخازن ۱ و ۲، پنج متر می باشد. الان ارتفاع آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ به نیم و یا یک متر هم نمی رسد و اگر بیشتر از این شود بسیاری از تأسیسات نفتی

خسارات دقیق سیل اخیر هنوز مشخص نشده است اما سیل مثلاً به زه کش‌های زیرزمینی طرح‌ها خسارت وارد نمی‌کند اما رسوبات ناشی از آب تسطیح اراضی زمین‌ها را به هم می‌زند و چون رسوبات دانه‌ریز است بستر کشاورزی دچار مشکل می‌شود، بنابراین زمین‌ها باید ابتدا پس از خشک شدن شخم **سه** زده شده و بعضی نقاط باید مجدد تسطیح اراضی شوند. * مسئله تغییر اقلیم در کشور ما رخ داده است؟- در دنیا تغییر اقلیم آب و هوایی تنها خشک‌سالی را در بر نمی‌گیرد؛ اما آنچه تغییر اقلیم برای غرب کشور به ارمغان آورده است پدیده غالب آن خشک‌سالی است؛ در برخی کشورها این تغییر اقلیم بارندگی‌ها را افزایش داده است اما برای غرب کشور پدیده غالب تغییر اقلیم با بیشتر شدن خشک‌سالی‌ها می‌باشد. این پدیده جدید نیز جزو تغییر اقلیم است یعنی خشک‌سالی‌های متمادی به همراه یک ترسالی شدید. نمی‌توان گفت به معنای هیدرولوژیکی وارد ترسالی شده‌ایم؛ باید این‌گونه عنوان کرد که فعلاً یک سال تر داشته‌ایم اما اگر ترسالی تا چند سال آینده نیز ادامه داشته باشد بعد از آن می‌توان با اطمینان در این باره صحبت کرد. * و در پایان آیا سیل‌های اخیر می‌تواند فوایدی نیز داشته باشد؟ - مطمئناً سیل‌های اخیر فوایدی نیز داشته است؛ اگر می‌خواستیم آثار زیان‌بار ۱۲ سال خشک‌سالی را توسط سال‌های نرمال جبران کنیم حداقل به دو تا سه سال زمان نیاز داشتیم. سیلاب اخیر همه چیز را عوض کرد، رودخانه کارونی که سال‌ها مصب آن به دریا آب شیرین ندیده بود به یک باره مقدار زیادی آب شیرین دید، تالاب‌های خشک استان همه پر آب شده، سدها که خشک‌سالی آن را خالی از آب کرده بود الآن وضعیت بسیار خوبی پیدا کرده‌اند و به‌طور خلاصه با ترسالی امسال همه چیز به حالت عادی و بهتر از عادی بازگشته است. با بروز این پدیده به لحاظ مستندسازی تجربه خوبی کسب کرده‌ایم و می‌دانیم در چه جاهایی پیش‌بینی‌ها درست و در چه نقاطی پیش‌بینی‌ها درست نبوده است و مناطق آسیب‌دیده را شناسایی کرده‌ایم. نقاط حساس رودخانه‌ها و تالاب‌های استان شناسایی شده است بنابراین مسئولان می‌توانند برای جلوگیری از این مشکلات تدابیری را بیندیشند تا در صورت تکرار مجدداً دچار غافل‌گیری نشویم.

و جاده‌های دسترسی به زیر آب می‌رود. کم گرفتن ارتفاع تأسیسات به دو دلیل بوده است؛ اول تصور ادامه خشک‌سالی‌ها و دوم تصور اینکه آورد نرمال کرخه حداکثر می‌تواند دو مخزن ۱ و ۲ را تکمیل کند و لذا آبی برای مخازن ۳ و ۴ و ۵ باقی نمی‌ماند و تصور اینکه روزی خشک‌سالی‌ها پایان یافته و آب کرخه به این حد برسد وجود نداشت. در آخرین بازدید اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از تالاب هورالعظیم اعلام شد که دایک بین مخزن ۲ و ۳ باز شده است و محدودیتی برای عبور آب وجود ندارد و تاکنون هم محدودیتی ایجاد نشده است. هر چند الآن نیز برای تأسیسات مخزن ۳ تالاب هورالعظیم مشکلاتی ایجاد شده است؛ شاید مسئولان امر انتظار داشتند با ورود آب به بخش عراقی تالاب از میزان مشکلات کاسته شود و در کشش آب از رودخانه کرخه نیز مشکل ایجاد نشود اما از الآن به بعد که قسمت عراقی تالاب نیز در حال پر شدن است تمامی آب رودخانه کرخه به سمت مخازن ۳ و ۴ و ۵ خواهد آمد. * در روزهای اخیر در صحبت‌های برخی مسئولان به این مسئله اشاره شده است که لایروبی می‌تواند بخشی از مشکلات رودخانه‌های استان بالأخص رودخانه کارون در زمان سیلابی شدن را برطرف کند، این مسئله از سوی شما نیز مورد تأیید است؟- لایروبی یک کار علمی است و باید دید به چه منظوری صورت گیرد؛ اگر برای زیباسازی یا تسهیل کشتی‌رانی در رودخانه باشد اشکالی ندارد اما اگر به منظور کنترل سیلاب باشد، باید با دقت بیشتری مسئله بررسی شود. مثلاً این کار برای رودخانه کارون در مقطع اهواز اصلاً فایده‌ای ندارد. لایروبی در مصب رودخانه‌ها کار درستی است و خوب است و ورودی را بیشتر می‌کند مثل ورودی شاخه‌های رودخانه کرخه به تالاب هورالعظیم. اما اگر می‌خواهیم گذر آب از سمت کارون تا بهم‌نشیر و ارون‌رود را لایروبی کنیم کاری عبث است و اثر چندانی ندارد. سال‌ها قبل مقاله‌ای ارائه داده‌ام که محتوای آن در مورد همین مسئله است که لایروبی‌های انجام‌شده توسط سازمان آب برق در محل شهر اهواز ممکن است از نظر منظر و زیبایی رودخانه اثر مثبتی داشته باشد اما اثر مثبتی در گذر سیلاب ندارد. * آیا میزان خسارات وارده شده به زیرساخت‌های کشاورزی (در طرح ۵۵۰ هزار هکتاری) در سیل‌های اخیر قابل توجه است؟-

جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی دانشگاهیان برای کمک به سیل‌زدگان

دانشگاه شهید چمران اهواز در کنار سیل‌زدگان خوزستان

**نگذاریم سیل،
امید هموطنانمان را ببرد**

شماره حساب و شماره کارت برای واریز کمک‌های نقدی:
 ۵۸۵۹۸۳۷۰۰۴۶۲۹۶۸۵ ۶۰۱۹۰۷۶۲۴۳

بانک تجارت
 به نام ستاد کمک به سیل‌زدگان
 محل جمع‌آوری کمک‌های غیرنقدی:
دانشکده‌ی علوم

یک‌نامه در راستای کمک به سیل‌زدگان استان خوزستان اعضای هیئت‌علمی و کارکنان دانشگاه شهید چمران اهواز از یک تا ۱۰ روز حقوق خود را به سیل‌زدگان اهدا کردند.

افزون بر این با واریز کمک‌های نقدی خود به حسابی که برای جمع‌آوری این نوع کمک‌ها افتتاح شده، تاکنون بالغ بر ۷۰۰ میلیون ریال جمع‌آوری شده است؛ ضمن اینکه دانشگاه با جمع‌آوری کمک‌های غیرنقدی استادان و کارکنان نسبت به تحویل آن به هلال‌احمر اقدام نموده است.

راه‌اندازی سایت گزارش سیلاب در خوزستان

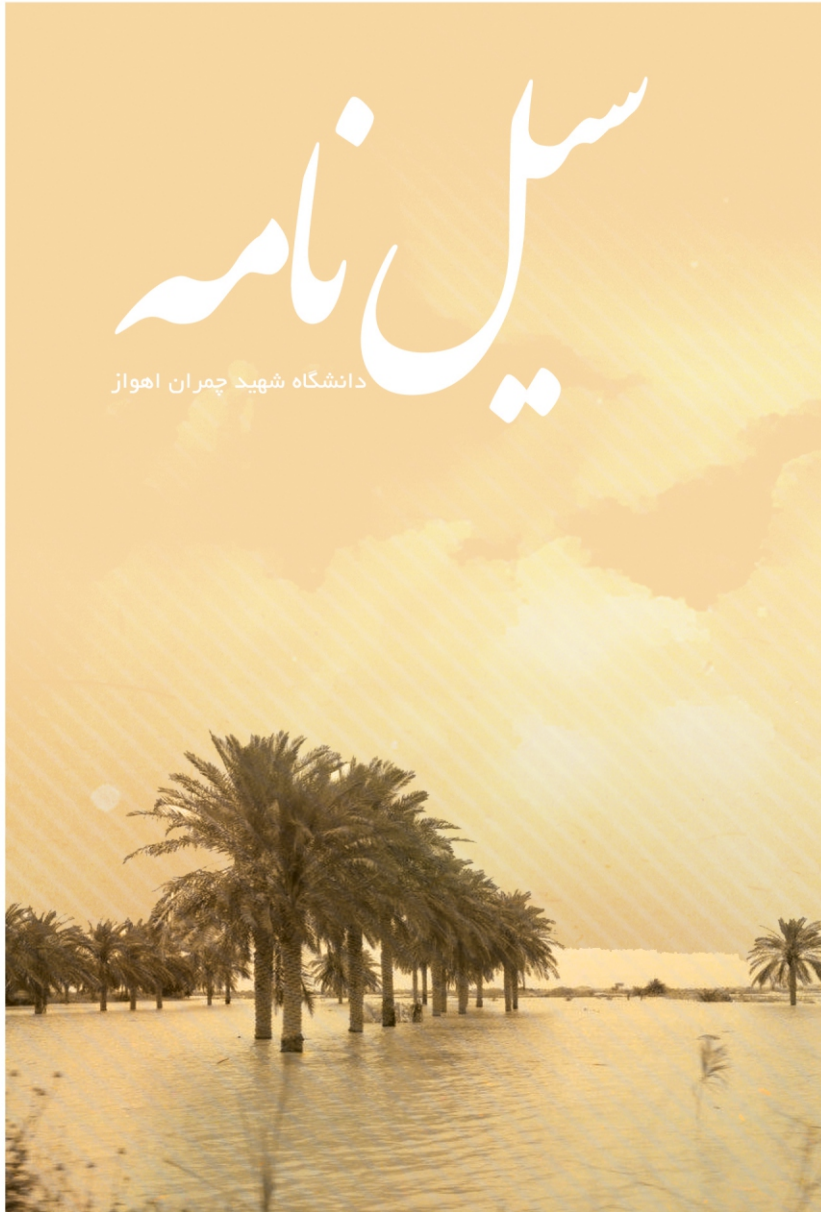

به رفع مشکلات و پیشگیری از بروز مشکلات مشابه اختصاص داده است که این سایت از منوی اصلی سایت رسمی دانشگاه قابل دسترسی است.

دانشگاه شهید چمران اهواز به‌عنوان دانشگاه معین در پژوهش‌های مرتبط با سیلاب اخیر سایتی برای جمع‌آوری مشاهدات و طرح‌های مردمی جهت تحلیل علمی وقایع، کمک

سپینامه

دانشگاه شهید چمران اهواز

سیل نامه

تهیه کننده: روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز
تنظیم خبر: فاطمه کریم زاده
طراح جلد و صفحه آرا: رؤیا عالی وند